

Politiske fråsegner

Det er kome inn 48 framlegg til politiske fråsegner innan fristen.

Nr.	Tittel
Nr. 1	Stopp frafallet i videregående opplæring
Nr. 2	Mer hast inn i klimatiltakene
Nr. 3	Venstre krever økt satsing på skinnegående transport
Nr. 4	Barn har rett til et liv uten vold
Nr. 5	Bedre rusbehandling i fengsel
Nr. 6	Norge må styrke innsatsen i Afghanistan
Nr. 7	Venstre vil ha bedre barnehagefinansiering
Nr. 8	Nei til statlig leggetid
Nr. 9	Næring for framtid
Nr. 10	Rovdyr må ikke få ødelegge sørsamenes næring
Nr. 11	Privatlivet skal være privat
Nr. 12	Med toget for miljøet og menneskene
Nr. 13	Venstre vil gjøre forskning til førsteprioritet
Nr. 14	Venstre vil sikre digitale borgerrettigheter
Nr. 15	Krisepakke for høyere utdanning
Nr. 16	Stans overfiske i Oslofjorden
Nr. 17	La overvåkeren betale
Nr. 18	Tiltak for et styrket og mer helhetlig barnevern
Nr. 19	4 timer innen 2020!
Nr. 20	Hærens operative evne må styrkes
Nr. 21	Naturmangfoldsloven
Nr. 22	Styrking av personvern og bedre helsetjeneste – i et og samme kort
Nr. 23	Videregående opplæring for alle
Nr. 24	Kunnskapssatsing framfor de rødgrønnes heldagsskole og hvileskjær
Nr. 25	Hjelp til Sri Lanka
Nr. 26	Vi må ta narkomane på alvor
Nr. 27	Betre vilkår for frivillige organisasjonar!
Nr. 28	Regjeringen må ta rettighetene til prostituerte på alvor
Nr. 29	Venstre krever kvalitet og fleksibilitet i barnehagen
Nr. 30	Kulturminnefondet må omorganiseres
Nr. 31	Smart energibruk!
Nr. 32	Personvern også for de yngste!
Nr. 33	Norges klimamål er ikke forenelige med Statoil formålsparagraf.
Nr. 34	Nord-Jæren må få sin bybane
Nr. 35	Venstre vil styrke det offentlige helsevesenet.
Nr. 36	Verdens mest miljøvennlige transportmiddel
Nr. 37	Veien ut av krisen: - Sats på nyskaping og nye arbeidsplasser
Nr. 38	På tide å handle i rusomsorgen
Nr. 39	En god oppvekst er nøkkelen til integrering
Nr. 40	Norge skal ned på Kyotonivå innen 2013
Nr. 41	Venstre støtter den internasjonale straffedomstolen: Bashir, Sri Lanka, Gaza
Nr. 42	Voldsspiralen i Afghanistan må stoppes
Nr. 43	Behov for ny velferdsreform – Borgerlønn som garantert minsteinntekt
Nr. 44	Vern Skagerak!
Nr. 45	Venstre ønsker en grønn NTP
Nr. 46	Venstre krever en raskere innføring av det nordiske forsvarssamarbeidet
Nr. 47	Venstre vil styrke satsingen på bioenergi
Nr. 48	Folkevalgt styring av sykehusene

Det er kome inn 1 politisk fråsegn etter fristen:

Nr. 49   Forebygg økt rusmisbruk

1 **Forslag nr. 1**
2 **Forslagsstiller: Akershus Venstre**

3
4
5 **Stopp frafallet i videregående opplæring**

6
7 Venstre vil stoppe det alarmerende frafallet i videregående skole ved å styrke alternativ
8 opplæring.

9
10 Ifølge anerkjent forskning er det flere forhold som forårsaker frafall. Det kan være feilvalg,
11 manglende oppfølging fra hjemmet, mangel på lærlingplasser, fritak for vurdering i fag fra
12 ungdomsskolen, for sen avklaring av problemer i barneskole. Det rammer den enkelte, men
13 også velferdsstaten vil lide under konsekvensene av manglende formell kompetanse blant
14 ungdommen.

15
16 Venstre vil:

- 17 • Øke ressursene til veiledningstjenesten for å forebygge feilvalg.
18 • Styrke samarbeidet med foresatte til elever med minoritetsspråklig bakgrunn.
19 • Styrke forholdet mellom næringslivet og skole og finne alternative opplæringstilbud til de som
20 ikke får lærlingplass.
21 • Ha mindre teori og mer praktiske fag på de yrkesfaglige linjene.
22 • Utarbeide andre modeller for opplæringsløp for elever som ikke har lært det de trenger for å
23 kunne følge med på videregående, f.eks. kombinasjon av praksisplass og skole, alternative
24 opplæringsarenaer, og styrke læringsmiljøet ved å trekke andre yrkesgrupper inn i skolen.
25
26
27

1 **Forslag nr. 2**
2 **Forslagsstiller: Akershus Venstre**

3
4
5 **Mer hast inn i klimatiltakene!**
6

7 Venstre er bekymret for den langsomme fremdriften i nødvendige klimatiltak i stat og kommune.
8 Vi krever syvmilssteg mot lavutslippssamfunnet i bygg og transport. Det må også satses mer
9 offensivt på forskning og innovasjon.

10
11 Det Internasjonale Energibyrådet, IEA, som er oppnevnt av OECD landene, uttaler i sin Outlook
12 rapport av 12. november 2008 at en betydelig reduksjon i vårt forbruk av olje og gass som
13 energikilder er nødvendig for å unngå katastrofearted og uopprettelig skade i det globale klimaet.

14
15 Det mest sentrale innsatsområdet er vår bruk av alle former for energi. Derfor vil Akershus
16 Venstre ha
17 Karbon-nøytral fjernvarme inn i alle offentlige bygg. Bevisst arealplanlegging med konsentrert
18 bebyggelse langs kollektivtraseer. Innkjøp av biler og busser til det offentlige som går på
19 fornybar energi.

20
21 Prioritere offentlig kommunikasjon og gang og sykkelveier foran veibygging. Informere og
22 oppfordre innbyggerne til lavere og riktigere energiforbruk. Føre løpende regnskap med vår
23 regions forbruk av energi og tilhørende utslipp. Økt satsing på forskning og innovasjon innen
24 energieffektivisering og fornybar energi.

25
26

Forslag nr. 3**Forslagsstiller: Akershus Venstre****Venstre krever økt satsing på skinnegående transport**

Venstre mener at Oslo-området er nøkkelen til et effektivt og bærekraftig norsk transportsystem for gods og persontrafikk. Dobbeltsporet Oslo-Ski er avgjørende for å fjerne flaskehals, og er en forutsetning for gjennomføringen av Oslopakke 3.

Dobbeltsporet Oslo-Ski

Dobbeltsporet Oslo-Ski er det tiltaket i Oslo og Akershus som vil kunne gi best miljøeffekt, og vil kunne ta hele trafikkveksten de neste 20 årene på bane. Det vil gi flere tog, raskere tog og mange avganger for de reisende. Befolkningen i regionen er forventet å øke med 30% innen 2025. Veiene er allerede overbelastet, og Oslo-området er den største flaskehalsen for transport på vei og bane inn og ut av Norge. Dobbeltsporet Oslo-Ski er derfor av nasjonal betydning for å avlaste veinettet.

Åpenhet om Oslopakke 3

Oslopakke 3 består av investeringer i vei og bane for til sammen 54 milliarder kroner over en 20 års periode, hvorav 6,5 milliarder kroner skal bevilges av Staten. Det er vesentlig for trafikantene at bompengene som samles inn til Oslopakke 3 forvaltes i henhold til hensikten.

Østlandssendingen meldte tidligere denne høsten at 250 millioner kroner av Oslopakke-midlene som skulle drifte buss, trikk og bane er blitt borte, og Ruter så seg nødt til å iverksette kutt i rutetilbudet. Venstre krever derfor full åpenhet om de innsamlede bompengemidlene og bruken av disse i et eget, publisert regnskap.

Venstre mener at skinnegående transport er avgjørende hvis vi ønsker å gå fra et samfunn basert på fossilt brennstoff, bil, fly og tungtransport og til et samfunn tuftet på moderne, forbrukervennlig miljøteknologi.

Forslag nr. 4**Forslagsstiller: Trine Skei Grande og André N. Skjelstad****Barn har rett til et liv uten vold**

Daglig utsettes mange barn for vold og overgrep i Norge. Konsekvensene er store for de barna det gjelder, for deres pårørende og for samfunnet som helhet. Vold og overgrep mot barn er et brudd på barns grunnleggende menneskerettigheter. Norge er forpliktet av FNs barnekonvensjon til å gjøre alt vi kan for å forhindre og avsløre brudd på barns menneskerettigheter. Likevel er det mange barn som ikke får den hjelpen de har krav på.

Det er viktig at partiene kan samle seg om tiltak som kan bedre situasjonen for voldsutsatte barn. Vi forplikter oss derfor til å gjennomføre følgende tiltak, dersom Venstre får innflytelse etter stortingsvalget høsten 2009:

1. Det skal etableres Barnehus i alle fylker.

2. Alle skoler og barnehager skal pålegges å ha beredskapsplaner, for å håndtere saker der det er mistanke om vold og overgrep mot barn.

3. Meldeplikten om bekymringer knyttet til vold og overgrep mot barn, skal skjerpes inn i helsevesenet, skolen og barnehagene.

4. Alle som arbeider med barn skal sikres kunnskap om vold og overgrep mot barn. Både de ordinære utdanningene og etter – og videreutdanningstilbudet må gjennomgås for å sikre at kunnskapen og kompetansen blir tilstrekkelig god.

5. Det skal igangsettes en egen utredning om vold mot barn.

En slik utredning må se på den samlede kunnskapen om barn som utsettes for vold og overgrep, samt gjøre en gjennomgang av tiltak som er iverksatt og virkningene av dem. Utredningen må ta sikte på å anbefale konkrete, varige, forebyggende tiltak for beskyttelse av barn mot vold og overgrep, samt egnede tiltak for å avdekke og behandle slike overgrep.

Utredningen må inkludere høringer med barn som har vært utsatt for eller vitne til vold og overgrep. Erfaringene fra Barnas Spørretime 2008 understreker betydningen av å innhente erfaringer fra barn og unge selv, både erfaringer knyttet til vold og overgrep, og erfaringer knyttet til tiltak. Vi trenger å vite mer om virkningene av vold og overgrep mot barn også i et folkehelseperspektiv.

Forslag nr. 5**Forslagsstiller: Noregs Unge Venstre****Bedre rusbehandling i fengsel**

Seks av ti innsatte i norske fengsler sliter med rusproblemer. Mange av disse burde vært møtt med sosialpolitiske virkemidler, ikke justispolitiske. Det er på tide å ta rusavhengighetene på alvor og starte med utdeling av sprøyter, dømme flere til behandling heller enn fengsel og skjerpe behandlingstilbudet i fengselet.

Venstre mener skadebegrensning og medmenneskelighet er viktigere enn å tviholde på illusjonen om at man klarer å holde fengsler frie for rus. Dagens politikk om at det ikke skal være narkotika i fengslene fungerer åpenbart ikke. Flittig bruk av "oppfinnsomme" sprøyte – erstatninger, samt omgjøring av for eksempel penner til sprøyter er en del av virkeligheten i norske fengsler. Følgene av dette er blant annet smitte av HIV/Aids, hepatitt B og andre alvorlige sykdommer.

Venstres landsmøte ser på det som et paradoks at innsatte under statens ansvar ikke får samme helsetilbud som andre. Undersøkelser i land som Sveits, Tyskland og Spania viser at kontrollert utdeling av rene sprøyter ikke fører til at sprøytene brukes som våpen, ei heller har sprøyteutdelingen ført til økt misbruk. Derimot har det ført til at fengselet har blitt et tryggere sted å bo og et tryggere sted å jobbe. Venstre vil derfor åpne for at helsepersonell kan dele ut sprøyter til innsatte, der det er forsvarlig sikkerhetsmessig. Taushetsplikten til helsepersonellet sikrer at det innsatte kan få sine behov dekket uten frykt for straff. Ett fullverdig behandlingstilbud, inkludert LAR og medikamentell behandling må også kunne tilbys i fengsler.

Venstre vil derfor:

- Sikre at rusavhengige innsatte får ivaretatt sine pasientrettigheter
- Tillate helsepersonell å dele ut rene sprøyter i fengsler.
- Åpne opp for å tilby medikamentell behandling og LAR i fengsler.
- Styrke muligheten for å kunne dømme rusavhengige til behandling fremfor fengselsstraff.

Forslag nr. 6**Forslagsstiller: Noregs Unge Venstre****Norge må styrke innsatsen i Afghanistan**

Venstres landsmøte mener Norge må styrke sin innsats i Afghanistan, både innenfor militært, humanitært og sivilt arbeid. Det finnes ingen militær løsning på utfordringene i Afghanistan, men den militære tilstedeværelsen er viktig mange steder for å unngå at krigsherrer og Taliban tar over styringen fra lokale myndigheter.

Behovet for sikkerhet er fortsatt tilstede over store deler av Afghanistan for å sikre skole både for jenter og gutter, bygge opp næringsveier, utvikle demokratiet og gi hjelpeorganisasjoner muligheten til å drive utviklingsarbeid. USA har vedtatt å øke sine styrkebidrag til Afghanistan for at hele Afghanistan skal kunne sikres. Venstres landsmøte mener Norge og andre NATO-land må følge etter og øke sine bidrag.

I år skal det avholdes valg i Afghanistan. Det gjør det ekstra viktig at det internasjonale styrkene sørger for sikkerhet i hele landet. Norge har, i likhet med flere andre land, begrensninger på hvor troppene kan sendes og hva de kan gjøre. Disse begrensningene gjør det vanskeligere å oppnå sikkerhet og utvikling i hele landet, og er spesielt problematiske når det skal gjennomføres et nasjonalt valg. Venstres landsmøte mener derfor det er galt at regjeringen tviholder på styrkebegrensningene.

Venstres landsmøte vil at regjeringen bidrar til å sikre budsjettet til United Nations Mission in Afghanistan (UNAMA). Vi må få i gang Afghanistans utvikling og oppbygging av det sivile samfunnet. Kun bred innsats på mange områder kan bidra til samfunnsbygging i Afghanistan. Fokuset må være på å bygge sterke samfunnsinstitusjoner, og sørge for et politi og rettsvesen befolkningen kan ha tillit til.

Norge kan ikke sende tilbake afghanske flyktninger til situasjonen slik den er i dag. Enkelte områder kan anses for å være sikrere enn andre, men utfordringen ligger i stor grad i brutte bånd med familie og klanen. Venstres landsmøte mener man må stå på linjen at det er situasjonen i opprinnelsesstedet som skal avgjøre tilbakesending. Det vil si at flyktninger ikke tilbakesendes til områder de ikke har noen tilhørighet. Venstres landsmøte ønsker å gi afghanske flyktninger oppholds- og arbeidstillatelse med mulighet for familiegjenforening.

Venstres landsmøte mener at en eventuell militærdeltakelse andre steder i verden aldri kan føre til redusert tilstedeværelse i Afghanistan

1 **Forslag nr. 7**
2 **Forslagsstiller: Nord-Trøndelag Venstre**

3
4
5 **Venstre vil ha bedre barnehagefinansiering**

6
7 Venstres landsmøte ønsker lik finansiering av private og offentlige barnehager.

8
9 I følge ferske tall fra Private Barnehagers Landsforbund kommer det fram at 9 av 10 barnehager
10 som klager på tildelingen av kommunalt tilskudd får medhold. I en årrekke har kommunene slitt
11 med å oppfylle sin finansieringsplikt overfor barn, ansatte og eiere i private barnehager.

12
13 At et slikt viktig samfunnstiltak skal mangle tilstrekkelig gode finansieringsordninger er
14 uforståelig. Venstres landsmøte krever derfor at det utarbeides mer forutsigbare og forståelige
15 finansieringsordninger for private barnhager.

16
17
18

1 **Forslag nr. 8**
2 **Forslagsstiller: Nord-Trøndelag Venstre**

3
4
5 **Nei til statlig leggetid**
6

7 Venstres landsmøte sier nei til regjeringspartienes ønsker om innstramning i de statlige
8 reguleringene av skjenketidene. Det kan ikke være slik at vi skal ha en felles statlig leggetid i
9 dette landet.

10
11 Regjeringspartiene har i sine partiprogrammer foreslått at det skal være forbudt å selge alkohol
12 på byen etter kl. 02. I dag er det lokale myndigheter som bestemmer om de vil stenge
13 skjenkingen tidligere.

14
15 Dette er formynderstaten på sitt verste. Det kan ikke være sånn at sosialistene i Oslo skal
16 bestemme når myndige borgere skal kunne ta seg en øl. Venstre vil fjerne alle statlige
17 reguleringer på skjenketider. Venstres landsmøte mener lokale myndigheter er fullt i stand til å
18 finne gode lokale løsninger da forholdene er vidt forskjellige i Oslo og f.eks Rørvik eller
19 Levanger.

20
21

Forslag nr. 9**Forslagsstiller: Nord-Trøndelag Venstre****Næring for framtida**

Venstre vil følge opp klimaforliket og forsterke dette. Spesielt innen fornybar energi og energieffektiviseringstiltak. Vi vil ha et grønt skatteskifte og legge større vekt på miljøvennlig samferdsel.

Vi foreslår en rekke målrettede skatteforslag som sikrer konkurranseutsatt norsk næringsliv bedre rammebetingelser og dermed gjøre det lettere å behold kompetanse og arbeidskraft i bedriftene. Et helt nytt forslag er å etablere en midlertidig ordning "Bedriftenes konjunkturfond" som gir bedriftene anledning til å sette av hele eller deler av overskuddet fra 2008 slik at det ikke kommer ny beskatning våren 2009, men skyves på og utlignes over noen år. Vi foreslår videre en styrkning av SkatteFUNN-ordningen særlig med vekt på den forskning og utvikling som foregår internt i bedriftene av bedriftenes egne ansatte og når det gjelder miljø og klimatiltak. I tillegg foreslår vi lavere arbeidsgiveravgift for lærlinger og reversering av skatteskjerpelser for familiebedriftene på områdene arveavgift og formueskatt som regjeringen har vedtatt skal gjelde fra i år.

For Venstre er det viktig at Norge må bruke finanskrisen til å gi signaler om hvor vi vil og at vi kommer styrket ut av krisen. En viktig faktor for å få til dette er en massiv satsning på forskning og høyere utdanning for å videreutvikle kunnskapssamfunnet. Vi mener Regjeringens politikk om å gjøre selskapsskatten statlig er helt feil i denne situasjonen og vi vil tilbakeføre deler av selskapsskatten til kommunene slik at kommunene får et større incentiv til selv å tilrettelegge for et vitalt næringsliv.

1 **Forslag nr. 10**
2 **Forslagsstiller: Nord-Trøndelag Venstre**

3
4
5 **Rovdyr må ikke få ødelegge sørsamenes næring**
6

7 Reindrifta er bærebjelken for samisk næring, språk og kultur. Ivaretagelse av denne er en
8 forutsetning for å ivareta våre forpliktelser i forhold til ILO konvensjon nr 169 om urfolks
9 rettigheter, der er vi forpliktet til å beskytte den sørsamiske minoritet.

10
11 I de siste årene har reindrifta i Nord-Trøndelag vært utsatt for omfattende rovdyrskader. I de
12 siste 5 årene har tapene på kalv variert mellom 34% og 47%, og tapene for voksne dyr har
13 variert mellom 9% og 15%. Tallene beskriver gjennomsnittet for alle sijnth (områder) i hele Nord-
14 Trøndelag, tapene kan derfor være langt større for det enkelte sijte. Av dette er det erstattet
15 mellom 50 og 65% av de tap som det er søkt erstatning for. Noe som medfører at de tap som
16 ikke blir erstattet utgjør et omfang som medfører en stor belastning og setter reindriftens framtid i
17 fare.

18
19 For å ivareta våre internasjonale forpliktelser i henhold til ILO konvensjon nr 169, skal derfor
20 rovviltforvaltningen pålegges å sikre en langt raskere saksbehandling ved uttak av skadedyr, for
21 å sikre at de største skadegjørerne i større grad blir tatt ut. I tillegg til dette må eierne av beitedyr
22 sikres full erstatning for alle tap utover normaltapet. Det må her kunne gjennomføres en
23 speilvendning av dokumentasjonskravet, slik at det blir rovviltforvaltningens ansvar å
24 dokumentere at aktuelle tap er forårsaket av andre forhold enn rovdyr, dersom tap utover
25 normaltapet ikke blir erstattet.
26

Forslag nr. 11**Forslagsstiller: Østfold Venstre****Privatlivet skal være privat**

Venstre vil innskrenke helsepersonells tilgang til private opplysninger. I følge personvernkommissjonen er det i dag et økende problem at nysgjerrige helsearbeidere snoker i journalene til pasienter de ikke har noe med.

Regjeringen har sendt forslag til endringer i helseregisterloven og helsepersonelloven ut på høring. Dette går ut på å tillate at helseopplysninger kan deles på kryss og tvers av virksomheter i helsesektoren.

Venstre er positive til at informasjonen i helsevesenet i større grad blir digitalisert, slik at en lettere og mer effektivt kan dele relevant informasjon. Men ønsket om effektivitet må aldri bli viktigere enn pasientens personvern.

Det finnes en rekke eksempler på helsepersonell som har blitt tatt for å snike i pasientjournaler. Pasientombud har oppfordret folk til å be om å få se sine journallogger. Derfor krever Venstre at det planlagte delingsnettverket for pasientjournaler ikke tas i bruk før en får på plass klare retningslinjer for å hindre at uvedkommende leser pasientjournaler.

I Forsvaret benytter man seg av et graderingssystem som setter begrensninger på hvem som får tilgang til de mest sensitive opplysningene. Venstre mener en slik løsning også må gjelde for pasientjournalene for å begrense tilgangen på sensitiv pasientinformasjon.

For Venstre er det avgjørende at pasienten selv har kontroll på omfanget av registrerte helseopplysninger, samt distribusjonen av disse opplysningene. Tilliten til helevesenet bygger nettopp på tryggheten vi som pasienter har på det vi forteller legen ikke går videre til uvedkommende. En persons samlivsproblemer, psykiske problem eller andre private opplysninger skal ikke være tilgjengelig for annet helsepersonell enn de som trenger opplysningene av medisinske årsaker.

Venstre mener at en hver pasient skal, når journalen åpnes, få tilbud om å få en utskrift av journalloggen sin - slik at han/hun enkelt kan se hvilket helsepersonell som har lest journalen.

Forslag nr. 12**Forslagsstiller: Østfold Venstre****Med toget for miljøet og menneskene**

Et godt togtilbud er nødvendig for et bærekraftig samfunn. Det er kun gjennom løsninger som ivaretar menneskene og miljøet man kan møte morgendagens utfordringer. Venstre har ambisiøse mål for framtidens samfunn, men det krever at vi tar vare på miljøet og legger til rette for et nyskapende kunnskapssamfunn.

På veien mot et bærekraftig og framtidsrettet samfunn vil Venstre ha en offensiv satsning på jernbane. Det er nødvendig for bosetting i hele landet, utvikling av næringsliv, et klimavennlig samfunn og mobilitet i befolkningen. Regjeringens forslag til Nasjonal Transportplan er for svak når det gjelder jernbane.

Oslo og Akershus bruker mer på kjøp av kollektivtrafikk enn staten bruker på NSB, som skal dekke hele landet. Togsatsingen vil først stå ferdig om 10 år. Det går for langsomt, og gir hele den nasjonale jernbanepolitikken et uforpliktende preg. Derfor presenterer Venstre en satsning som både ivaretar menneskenes og miljøets behov.

Venstre vil skape et bedre samfunn for menneskene ved å

- Bygge jernbanenett tilrettelagt for høye hastigheter i Intercity-triangelet og rundt alle større byområder innen 2020.
- Bygge ut jernbanenettet for å redusere reisetiden til under 80 minutter fra Oslo S til Halden, Skien og Lillehammer innen 2020.
- Øke kapasiteten og punktligheten i Oslo-området ved å bygge nytt dobbeltspor Oslo – Ski snarest og deretter dobbeltspor helt ned til svenskegrensen via Halden.

Venstre vil bedre miljøet ved å

- Opprette knutepunkter mellom jernbane og havn for å lede godstrafikk direkte fra jernbane til båt, uten omveien om vei slik det må i dag.
- Bygge flere krysningsspor og godsterminaler på strekninger med stort potensial for godstrafikk.
- Prioritere prosjekter som korter ned reisetiden mellom Oslo og større byer (Trondheim, Bergen, Stavanger og Kristiansand) for å tilby passasjerene et konkurransekraftig og miljøvennlig alternativ til fly.

Gjennom en slik satsning hvor man ivaretar næringslivets og menneskenes behov sammen med en offensiv satsning på miljøtiltak, vil Venstre nå målene om et bærekraftig fellesskap. De er ikke ambisiøse men helt nødvendige for framtidens lavutslippsamfunn.

Forslag nr. 13**Forslagsstiller: Hordaland Venstre****Venstre vil gjøre forskning til førsteprioritet**

Venstre vil heve den norske forskningsinnsatsen til tre prosent av BNP innen 2013 - én prosent av dette skal komme fra offentlige kilder. Dette skal være førsteprioritet i neste stortingsperiode.

Norsk forskning foregår i hovedsak ved universiteter, høyskoler, i bedrifter og ved forskningsinstitutter. Det er viktig å satse på hele spekteret av institusjoner. Målet må være å etablere et tettere samspill og en bedre balanse mellom instituttsektoren, universitetene, de vitenskapelige høyskolene og det private næringsliv, blant annet for å oppnå forskning av høy kvalitet.

Venstre mener at offentlig forskningsinnsats i størst mulig grad skal skje gjennom frie bevilgninger, og ikke gjennom sentralstyrte programmer eller øremerkede tilskudd til bestemte formål. Den frie forskningen er universitetene og de vitenskapelige høyskolenes fremste konkurransefortrinn i rekrutteringen av de beste hodene. For å være relevante internasjonalt må forskere våge å gå i nye, uprøvde retninger, og bruke tiden på forskning, veiledning og undervisning framfor søknadsskjemaer og administrasjon. Dette kan kun sikres gjennom en økning i basisbevilgningen. Venstre vil også arbeide for å redusere unødvendig byråkrati og blant annet utarbeide felles maler for søknadsskjema og lignende.

Venstre mener privat høyere utdanning bør ha gode nok rammevilkår til at de blir reelle alternativer både for studenter og forskere.

1 **Forslag nr. 14**

2 **Forslagsstiller: Noregs Unge Venstre**

3
4
5 **Venstre vil sikre digitale borgerrettigheter**

6
7 Venstres landsmøte vil sikre alle borgere grunnleggende rettigheter. En av de viktigste kampen i
8 det 21. århundre vil være å sikre disse rettighetene også i den digitale verden.

9
10 Venstre har en stolt tradisjon i kampen for grunnleggende borgerrettigheter. Landsmøtet ønsker
11 å ta dette engasjementet og prinsippene med i den videre utviklingen av et politisk rammeverk
12 for digitale medier. Derfor vil Venstre sikre et sterkt forsvar av grunnleggende rettigheter som
13 påvirkes av nettet, som beskyttelse av personopplysninger, ytringsfrihet, organisasjonsfrihet,
14 pressefrihet, politisk handlingsfrihet og ikke-diskriminering.

15
16 Utviklingen av internett gir enorme muligheter for å dele informasjon. Samtidig gir det også
17 problemer for å sikre respekt for privatlivets fred. Verken myndigheter eller private selskaper skal
18 kunne overvåke digital informasjon uten rettslig kjennelse. Venstre vil jobbe aktivt for at EUs
19 datalagringsdirektiv ikke blir en del av norsk lovgivning, om nødvendig ved å bruke
20 reservasjonsretten i EØS-avtalen. Den norske regjeringen må hindre at norske internettbrukere
21 blir rammet av den svenske FRA-loven, som gir det svenske forsvaret mulighet til å lese e-post,
22 SMS'er og telefonsamtaler som går gjennom svensk territorium. Venstre vil også sikre at
23 brukere av Facebook og lignende sosiale nettverk har rett til å permanent kunne slette sensitiv
24 personlig informasjon i de sosiale nettverkenes databaser.

25
26 Ytringsfrihet er en grunnleggende frihet for et demokrati. Borgerne må kunne ytre seg fritt, også
27 på internett. De eneste unntakene fra dette som kan forsvares, er pålegg til internettleverandører
28 om å stenge ute enkelte IP-adresser som formidler barneporno og lignende grove kriminelle
29 handlinger. Venstre fordømmer en hver form for statlig nettsensur som går utover dette.

30
31 Nettnøytralitet er et viktig prinsipp for Venstre. For å sikre dette må myndighetene kunne
32 regulere at ingen data blir diskriminert ut fra innhold. Internettselskaper må, på samme måte
33 som post- og telefonselskaper, være fri for ansvar for innholdet i dataene som formidles.
34 Nasjonale myndigheters adgang til å tvinge internettleverandører til å utlevere informasjon om
35 kundene kan kun aksepteres ved rettslig kjennelse.

36
37 Mangel på kunnskap om IT kan bli en ny form for analfabetisme. Tilgang til internett kan
38 sammenlignes med tilgang til utdanning. Venstre mener derfor at verken regjeringer eller
39 telekommunikasjonsutstyr må hindre tilgang til internett for brukere, heller ikke for å straffe dem.

40
41 Venstre vil:

- 42 • Sikre digitale borgerrettigheter som beskyttelse av personopplysninger, ytringsfrihet,
- 43 organisasjonsfrihet, pressefrihet, politisk handlingsfrihet og ikke-diskriminering.
- 44 • Arbeide for å hindre at EUs datalagringsdirektiv blir en del av norsk lov, og om nødvendig
- 45 bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen.
- 46 • Gi brukere av sosiale medier rett til å kunne permanent slette sensitiv personlig informasjon
- 47 • At ingen skal kunne fradømmes tilgang til internett
- 48 • At den norske regjeringen skal følge opp Europaparlamentets henstilling om sikring av
- 49 digitale borgerrettigheter

Forslag nr. 15**Forslagsstiller: Sør-Trøndelag Venstre****Krisepakke for høyere utdanning**

Venstres mål er å utvikle Norge til et liberalt kunnskapssamfunn. Forskning og utdanning er viktige forutsetninger for ny kunnskap, for vår kultur, for menneskelig dannelse og for å utvikle frie, tenkende borgere. For å komme dit, er vi avhengige av at flere tar høyere utdanning, og at forskningsinnsatsen trappes opp. For Norge har muligheten til å investere i framtida sjelden vært større. I perioder hvor arbeidsledigheten stiger, vil flere søke mot høyere utdanning. Dette er positivt hvis vi ønsker å bygge Norge som kunnskapsnasjon, men da må universitetene og høyskolene settes i stand til å ta imot disse studentene.

Den rødgrønne regjeringen har gjennom snart fire år demonstrert at den er blottet for ambisjoner innenfor forskning og høyere utdanning. Basisbevilgningene har lenge ligget på et altfor lavt nivå, noe som har hatt alvorlige konsekvenser både for utdanningskvaliteten og forskningsinnstansen. På utdanningsinstitusjoner over hele landet har det vært gjennomført omfattende reduksjoner i utdanningstilbudet. Statsråd Tora Aasland har imidlertid signalisert en økning i studieplasser i årene som kommer, men så langt har ikke dette ført til økte bevilgninger til utdanningssektoren.

Venstre vil at Regjeringen nå skal forplikte seg på en kraftig økning i antall studieplasser. Samtidig er vi opptatt av at en økning av studenttallet og opprettelsen av flere studieplasser må skje på en måte som ikke går på bekostning av utdanningskvaliteten. Det er derfor viktig at alle nye studieplasser er finansiert med friske midler over statsbudsjettet. Vi har tidligere sett at økninger i studieplasser har blitt finansiert ved at institusjonene bes om å omprioritere innenfor sine rammer, og vi vil advare mot at en fremtidig økning i studenttallet gjennomføres slik. Når revidert nasjonalbudsjett legges frem i mai må Regjeringen vise at de satser på høyere utdanning gjennom å øke antall studieplasser, og sikre at denne økningen fullfinansieres.

1 **Forslag nr. 16**
2 **Forslagsstiller: Horten Venstre**

3
4
5 **Stans overfiske i Oslofjorden!**
6

7 Oslofjorden er gjenstand for et sterkt overfiske, og fiskebestanden i fjorden viser markant
8 tilbakegang. Havforskningsinstituttet konkluderer med at den ekstreme nedgangen for
9 torskebestanden i Oslofjorden mest sannsynlig skyldes for hard beskatning.

10
11 I tillegg til at yrkesfiskerne bruker både trål og snurrevad, er dette også redskaper som kan
12 ødelegge bunn og beiteområder for fisken.

13
14 Det høstes også mye fra avanserte hobbyfiskere som i større skala også benytter ulike
15 fangstredskaper. I tillegg er det mange sportsfiskere som benytter seg av fisket i fjorden.

16
17 I følge Oslofjordens Friluftsråd, er det ca. 2 millioner mennesker som benytter Oslofjordområdet
18 til rekreasjon. Hvis vi skal sikre fisket og det biologiske mangfoldet i Oslofjorden for ettertiden og
19 som rekreasjon, er det nødvendig å sette i gang tiltak for å opprettholde en bærekraftig
20 fiskestamme.

21
22 Venstre ønsker derfor at det arbeides for at man i Oslofjorden får opprettet landets første marine
23 reservat med strenge reguleringer med hensyn til fangst. Dette vil kunne redde fjorden og
24 fordele godene på en helt ny og rettferdigere måte.
25

Forslag nr. 17**Forslagsstiller: Norges Unge Venstre****La overvåkeren betale**

Venstres landsmøte støtter Personvernkommissjonens framlegg om å legge avgift på en del tiltak som svekker personvernet.

Personvern er viktig for Venstre fordi det er fundamentalt for et demokrati hvor staten blir kontrollert av borgerne, og ikke omvendt. Dagens politikk fører dessverre til en alvorlig svekking av personvernet, og samfunnet er så godt som tappa for private soner hvor borgerne kan være i fred for overvåking og registrering.

For å snu denne utviklingen mener Venstres landsmøte at vi trenger ny politikk. Juridiske og didaktiske verkemiddel må suppleres med økonomiske virkemiddel. Ved å sette en kostnad på tiltak som kan ha negativ effekt for personvernet, kan man sørge for at mange tiltak ikke blir realisert fordi de er for dyre.

Kameraovervåking av det offentlige rom er et eksempel på tiltak som bør ilegges en avgift. Studier gjort av Datatilsynet viser at gater og torg i norske byer er fulle av registrerte og uregistrerte kamera. En kameraovervåkingsavgift kombinert med bedre kontroll ville trolig ført til at mange av disse kameraene ville blitt fjerna fordi de blei ulønnsomme.

Et eksempel på andre tiltak som bør ilegges avgift er integritetskrenkende politimetoder som telefon- og romavlytting. Vi vet for eksempel at bruken av telefonavlytting har eksplodert de siste årene, fra 244 avlyttede telefoner i 2000 til 1590 avlytta telefoner i 2006 (kilde: Riksadvokaten). Ved å innføre en overvåkingsavgift ville politiet tvinges til å bli mer kritisk i bruken av slike metoder.

Venstres landsmøte vil også styrke Datatilsynet i kampen for et styrket personvern. Datatilsynet bør tilføres mer ressurser, slik at de kan opprette avdelinger flere steder i landet. Videre må tilsynet få myndighet til å sanksjonere mot bedrifter /personer som bryt personvernlovene, slik Mattilsynet har myndighet til i dag innenfor sitt område.

Venstres landsmøte vil:

- Innføre avgift på personvern-krenkende tiltak. Eksempel på slike tiltak er kameraovervåking av det offentlige rom og bruk av telefon- og romavlytting.
- Styrke Datatilsynet ved å opprette regionale avdelinger til Datatilsynet rundt om i landet, og gi tilsynet mulighet til å sanksjonere overfor bedrifter/personer som bryt personvernlovene.

1 **Forslag nr. 18**2 **Forslagsstiller: Rogaland Venstre og Hordaland Venstre**5 **Tiltak for et styrket og mer helhetlig barnevern**

6
7 Venstres landsmøte vi styrke førstelinjetjenesten i barnevernet, lovfeste retten til ettervern og gi
8 kommuner med store og gode nok fagmiljø ansvar for det som i dag er statens
9 barnevernsoppgaver.

10
11 Statens Helsetilsyns ferske tilsynsrapport om det kommunale barnevernet gi grunn til bekymring:
12 Mange barn og unge fanges ikke opp til rett tid og får de riktige tjenestene. Problemer som
13 oppstår i ungdomsårene med rus, vold og kriminalitet kunne nok vært avverget dersom riktig
14 hjelp hadde blitt gitt til riktig tid. Venstre mener en styrking av barnevernets førstelinjetjeneste
15 må være den viktigste prioriteringen innen barnevernet.

16
17 Barnevernsbarn mangler ofte det nettverket en stabil primærfamilie kan tilby. Derfor må ikke
18 barnevernets tilbud til ungdommen opphøre plutselig ved oppnådd myndighetsalder. I dag er det
19 opp til hver enkelt kommune om de ønsker å tilby barn som har vært under omsorg hos
20 barnevernet ettervern. For at det skal være ungdommens beste som avgjør tilbud om ettervern
21 eller ikke, vil Venstre lovfeste retten til ettervern frem til 23 år.

22
23 Venstre mener dagens tonivåsinndeling av barnevernet fører til ansvarspulverisering.
24 Venstre ønsker at kommuner med store og gode nok fagmiljø får lov til å overta statens
25 barnevernsoppgaver, slik at man sikrer en mer helhetlig organisering av barnevernet. Trondheim
26 Kommune fikk som en forsøksordning overta barnevernsoppgavene til staten i 2004, og dette
27 forsøket ble i evalueringen anbefalt videreført. Dessverre sa den rødgrønne regjeringen nei til
28 det.

31 Venstre vil:

- 32 • Øke bevilgningene til barnevernets førstelinjetjeneste. Barnevernet må arbeide mer
- 33 forebyggende og komme inn så tidlig som mulig når hjelpetiltak er nødvendige.
- 34 • Gjøre barnevernsloven til en rettighetslov slik at barnets interesser sikres hovedfokus, i tråd
- 35 med FNs barnekonvensjon.
- 36 • Lovfeste retten til ettervern fra 18 til 23 år.
- 37 • Overføre statens barneoppgaver til kommuner som har gode og store nok fagmiljø til en slik
- 38 ansvarsøkning, slik at man får et mer helhetlig barnevernstilbud.
- 39 • Fjerne asylsuvereniteten i BUP systemet. Barn som er i kontakt med barnevernstjenester har
- 40 vanskeligere tilgang på nødvendig psykisk helsehjelp enn andre barn. Dette skyldes bl.a. at
- 41 Barne- og ungdomspsykiatrien kan avvise saker hvor barnets omsorgssituasjon ikke er
- 42 avklart. Det betyr at barnevernet i praksis overtar helsetjenestens oppgaver, ofte uten
- 43 adekvat kompetanse.
- 44 • Sikre at ideelle institusjoner fortsatt skal være en viktig aktør og tjenesteyter innen
- 45 barnevernet.
- 46 • Endre organisering og styring av det statlige barnvernet, slik at man sikrer folkevalgt ansvar
- 47 og innflytelse. Dermed legaliserer man også ombudsrollen.

Forslag nr. 19**Forslagsstiller: Sør-Trøndelag Venstre og Hordaland Venstre****4 timer innen 2020!**

Klimakrisen forplikter oss til å prioritere samferdselsprosjekt som får flere til å reise miljøvennlig. For Venstre betyr dette at vi ønsker en kraftig og forpliktende satsing på jernbane i kommende stortingsperiode. I behandlingen av Nasjonal Transportplan (NTP) denne våren avgjør Stortinget ambisjonsnivået for jernbanen i Norge de neste 10 årene. Så langt har fokuset vært på å ruste opp jernbanenettet på Østlandet. Nå ønsker Venstre at også strekningene mellom de største byene i Norge blir prioritert.

Venstre mener det er på høy tid at den hundre år gamle jernbanestrekningen mellom Norges tre største byer rustes opp. Reisetiden fra Bergen og Trondheim til Oslo er like lang i dag som for 25 år siden. Men det kan man rette opp nå hvis det er politisk vilje til det. Vårt krav er at Stortinget setter en klar målsetting i NTP om å redusere reisetiden til 4 timer innen 2020.

Hvis man reiser med fly, bruker man fra Bergen og Trondheim sentrum til Oslo S mellom 3 og 4 timer. Hvis toget skal konkurrere med flyet, må reisetiden ned. Venstre vil satse kraftig på utbygging og forbedringer på Bergensbanen og Dovrebanen som fremtidens hovedfartsåre mellom Bergen og Trondheim til Oslo. Planene må vedtas i Nasjonal transportplan i vår og prosjektet må være gjennomført i sin helhet innen 2020. Det vil på kort sikt gi store gevinster for fremkommelighet og miljø, og samtidig være starten på et fremtidig nett av høyhastighetstog mellom de store byene.

1 **Forslag nr. 20**
2 **Forslagsstiller: Hedmark Venstre**

3
4
5 **Hæren sin operative evne må styrkes**
6

7 Flere konflikter har i løpet av siste år fanget vår oppmerksomhet. Det har foregått og pågår
8 konflikter med stor intensitet og humanitære lidelser i Kongo, i Sudan, på Gaza, på Sri Lanka, i
9 Afghanistan og i Georgia. Det internasjonale samfunn etterspør stadig soldater som kan bidra
10 med konflikthåndtering.

11
12 Reduksjonene i den norske Hæren de senere år gjør at Hæren i liten grad kan bidra med
13 soldater andre steder enn i Afghanistan. Det er Hæren som i størs grad er påvirket av Norges
14 Internasjonale engasjement.

15
16 Venstre krever at Hærens operative struktur styrkes, slik at Norge i større grad enn i dag kan
17 bidra i internasjonalt fredsarbeid og internasjonal konflikthåndtering. Dette må være soldater
18 som er trent, godt utrustet og med riktig kompetanse i det arbeidet de skal gjøre.
19

1 **Forslag nr. 21**

2 **Forslagsstiller: Hedmark Venstre**

3
4
5 **Naturmangfoldsloven**

6
7 Venstre er glad for at det arbeides med en naturmangfoldlov som skal sikre en bærekraftig
8 forvaltning av våre naturressurser.

9
10 Samtidig er Venstre bekymret for at grunneierinteressene og det lokale sjølstyret skal bli
11 tapende parter i denne prosessen, mens statlige og sentrale vernemyndigheter styrkes.

12
13 Kommunene og grunneierne må sikres alminnelig råderett over de arealene som ikke undergis
14 formelt vern økonomisk kompensasjon til de berørte. Hvis hensynet til vern veier tyngst også i
15 de såkalte "buffersonene" rundt verneområdene, bør det formelle vernet utvides til også å gjelde
16 disse områdene.

17
18 Så langt det er faglig forsvarlig bør ordningen med frivillig vern videreføres framfor vernetiltak
19 som påtvinges kommunene og grunneierne.

20
21 Grunneierne må trekkes inn snarest mulig i arbeid knyttet til nye verneforslag. Utarbeidelse av
22 forskrift og forvaltningsplan må gjøres i samråd med de aktuelle kommuner og grunneiere.

23
24 Det må innføres tidsbegrensning i muligheten for midlertidig vern slik at prosessen fram mot
25 endelig vernevedtak forseres.

26
27 Venstre er også opptatt av at verneområdene fortsatt skal kunne forvaltes lokalt, og mener at
28 dette vil ansvarliggjøre lokalsamfunnene i forhold til forvaltningen av verneområdene. I motsatt
29 fall kan vernevedtakene komme til å savne legitimitet i lokalsamfunnene, noe som vil øke
30 spenningene mellom vernemyndighetene og de som har næringsinteresser knyttet til utmarka.

31
32 Venstre ønsker at vern og næringsinteresser skal kunne forenes best mulig.
33

1 **Forslag nr. 22**
2 **Forslagsstiller: Hedmark Venstre**

3
4
5 **Styrking av personvern og bedre helsetjeneste – i et og samme kort**
6

7 Venstre krever at regjeringen sikrer den enkeltes rett til vern av private opplysninger. Pasienten
8 må ha kontroll på hvilke opplysninger som distribueres.
9

10 Regjeringen har sendt på høring et forslag om endringer av helseregisterloven og
11 helsepersonelloven, som innebærer at opplysninger kan deles på tvers av virksomheter i
12 helsesektoren. Venstre ønsker at digital informasjon i helsevesenet standardiseres. Dette gjør
13 det lettere å dele relevant informasjon og dermed forbedre behandlingen, ikke minst i
14 akuttsituasjoner.
15

16 Det er helt avgjørende at den enkelte selv har kontroll på hvilke opplysninger som utveksles. I
17 det tillitsforholdet hver enkelt av oss har til fastlegen kan det framkomme opplysninger som ikke
18 er relevant for alt helsepersonell. Venstre mener det bør etableres et system der folk kan bære
19 på seg medisinsk informasjon om seg selv i elektronisk form. Denne bør ha flere nivåer i forhold
20 til ulike grupper helsepersonell.
21

22 Dette må være en del av den varslede samhandlingsreformen.
23

1 **Forslag nr. 23**
2 **Forslagsstiller: Hedmark Venstre**

3
4
5 **Videregående opplæring for alle**
6

7 Det er et overordnet mål at flere gjennomfører videregående utdanning. Venstre vil ha en
8 sterkere individuelt tilpasset opplæring som gir formalisert kompetanse på ulike nivå. Elevene
9 må kunne søke opplæring der de sjøl kan være med å sette mål. Rådgivningstjenesten i skolen
10 må ha kompetanse til å veilede den enkelte til å gjøre gode opplæringsvalg.

11
12 Gode ordninger betyr også bedre samarbeid mellom skole og næringsliv. Venstre mener mye av
13 dette kan gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som skolene allerede har i dag.
14

1 **Forslag nr. 24**2 **Forslagsstiller: Odd Einar Dørum**5 **Kunnskapssatsing framfor de rødgrønnes heldagsskole og hvileskjær**

7 For Venstre er det et mål er å utvikle Norge til et liberalt kunnskapssamfunn. Det forutsetter en
8 tydelig satsing på hele kunnskapskjeden – fra grunnopplæring til høyere utdanning og forskning.
9 Den rødgrønne regjeringen – med SV i Kunnskapsdepartementet – har sviktet i
10 kunnskapspolitikken.

11
12 En offentlig grunnopplæring av høyest mulig kvalitet er vår førsteprioritet på veien mot
13 kunnskapssamfunnet. Friskoler skal være et supplement til dette. Hovedoppgaven til norsk skole
14 er å formidle kunnskap til elevene, og sikre at hver enkelt elev får realisert sine evner. Skolen
15 skal være et sted hvor elevene skal lære, ikke bare være.

16
17 Venstres landsmøte er sterkt kritisk til Regjeringens heldagsskole og vil i kommende
18 stortingsperiode heller prioritere en satsing på kunnskap og gode lærere framfor å utvide
19 skoledagen og innføre obligatorisk kjernetid i barnehage og skolefritidsordning. For Venstre er
20 dette en klar prioritering, og vi mener at dette er til det beste for elevene. Elevene fortjener
21 lærere som er faglig dyktige og trygge voksne. Venstre mener at lærerne må få være lærere –
22 og ikke alt mulig annet.

24 Venstre vil derfor:

- 25 • Si nei til de rødgrønnes heldagsskole og SVs korstog mot friskoler.
- 26 • Styrke elevenes rettigheter om et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø
- 27 • Gjøre lærerutdanningen bedre gjennom en femårig mastergradsutdanning fra og med 2014.
- 28 • Gradvis bygge opp den systematiske videreutdanningen til å omfatte alle lærere i alle fag –
29 ikke bare enkelte lærere i noen fag slik som de rødgrønne vil ha.
- 30 • Innføre kompetansekrav for lærere som allerede er tilsatt i skolen, og koble dette opp mot
31 videreutdanningssatsingen.

32
33 Venstre vil også trappe opp satsingen på høyere utdanning og forskning. Regjeringens
34 hvileskjær og svake forskningsinnsats har fått svært negative følger for våre forsknings- og
35 høyere utdanningsinstitusjoner, og må reverseres. En vedvarende og sterk satsing på forskning
36 og høyere utdanning er nødvendig for å sikre velferd, miljø, allmenndannelse, demokrati og et
37 nyskapende næringsliv.

39 Venstre vil derfor:

- 40 • Øke norsk forskningsinnsats til 3 pst. av BNP innen 2013.
- 41 • Øke Fondet for forskning og nyskaping til 150 mrd. kroner allerede i 2010.
- 42 • Kompensere institusjonene for effektene av de rødgrønnes hvileskjær og manglende
43 kompensasjon for økte lønns- og pensjonsutgifter gjennom økt basisbevilgning til
44 universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter.
- 45 • Styrke den næringsrettede forskningen gjennom SkatteFUNN, Brukerstyrt innovasjonsarena
46 (BIA) og ordningene med Forsknings- og utviklingskontrakter (IFU/OFU).

1 **Forslag nr. 25**
2 **Forslagsstiller: Hordaland Venstre**

3
4
5 **Hjelp til Sri Lanka!**
6

7 Venstre ser med stor uro på situasjonen for sivilbefolkninga på Sri Lanka. Sivile får ikkje sleppe
8 ut av krigsskodeplassane, presse og humanitær hjelp får ikkje tilgong til området og sivile mål
9 vert bomba. Noreg må snakke med ei tydeleg røyst i denne saka, og den norske regjeringa må
10 gjere meir for å leggje press på partane.

11
12 Andsynes eit land som vert styrt av kompromisslause regjeringsmedlemmar, og som
13 tilsynelatande manglar respekt for så vel eiga sivilbefolkning som for verdssamfunnet, må alle
14 gode krefter setjast inn. Det må gjerast klart at den etniske konflikten mellom tamilar og
15 singalesarar ikkje kan nedkjempast på slagmarka. Snarare vil væpna konflikt kunne rydde vegen
16 for ein ny fase i konflikten som vil verte endå mindre føreseieleg både for regjeringa og for landet
17 under eitt.

18
19 Verdssamfunnet må straks krevje våpenkvile mellom regjeringa og tamiltigrane. Media må få
20 tilgong til krigsområdet, humanitær hjelp må sleppast inn og bombinga av sivile mål må
21 stogkast. Noreg må vidare opne for å ta i mot flyktningar frå krigsområda. Gjennom 20 år har
22 Noreg vore involvert i fredsarbeid på Sri Lanka, og vi er eit av dei landa som gjev mest i
23 utviklingsbistand til øystaten. Noreg er såleis i ein unik posisjon til å leggje press på baa partar i
24 konflikten, og Hordaland Venstre krev at regjeringa gjer alt som gjerast kan for å få ein slutt på
25 den humanitære katastrofen på Sri Lanka.
26

Forslag nr. 26**Forslagsstiller: Hordaland Venstre****Vi må ta narkomane på alvor**

De siste månedene har rusproblematikk blitt fremhevet i den offentlige debatten, og alle synes å være enige om én ting: Dagens ruspolitikk er feilslått.

Det finnes mellom 11.000 og 15.000 sprøytenarkomane i Norge i dag. Venstre mener at det er på tide å ta narkomane på alvor, og å lytte til fagmiljøene og de narkomane selv, ikke fordommene.

Debatten har stort sett omhandlet heroinassistert behandling, spesielt etter at helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hansen åpnet opp for dette tiltaket i høst. Unge Venstre har i mange år kjempet for dette livreddende tiltaket som også Venstre nå støtter, men det er likevel bare ett av mange tiltak som må gjøres for å gi verdigheten tilbake til de narkomane.

Venstre krever derfor at følgende tiltak snarest blir gjennomført:

- Nedleggningen av rusinstitusjoner må stoppes, og behandlingstilbudet for alle typer rusavhengighet må styrkes.
- Man må øke antall behandlingsplasser, spesielt for mennesker under 25 år, slik at samfunnet kan hjelpe unge mennesker ut av rusavhengighet på et tidligere tidspunkt.
- Det må tilbys behandling som er tilpasset den enkelte, bl.a. rusmiddelfrie langtidsplasser/kollektiv og institusjoner som er spesialisert for å gi samtidig behandling av rus og psykisk lidelse.
- Aldersgrensen for legemiddelassistert rehabilitering (LAR) må fjernes, og det må satses på tidlig intervensjon mot unge rusmisbrukere.
- Ventetiden på LAR-behandling må reduseres til maksimum 3 måneder.
- Kommunene må settes i stand til å raskt kunne tilby egnede botilbud med faglig kvalifisert bemanning.
- Opprette et sprøyterom i de store byene med hjelpetiltak knyttet til generell helse og psykiske problemer

Forslag nr. 27**Forslagsstiller: Hordaland Venstre****Betre vilkår for friviljuge organisasjonar!**

Friviljug samarbeid og samfunnsdanning basert på sams interesser og verdiar er ein av berebjelkane i det norske samfunnet. Nesten seks av ti nordmenn er engasjerte i éin eller fleire friviljuge organisasjonar. Fellesskap er mykje meir enn stat og kommune!

Diverre har arbeidsvilkåra for dei friviljuge organisasjonane på mange måtar vorte forverra dei seinare åra, særleg med tanke på det økonomiske. Pengeinnsamling og søknads- og rapportskriving tar kreftene vekk frå det aktive arbeidet.

Regjeringa lova i Soria Moria-fråsegna at ein skulle sjå nærare på meirverdiavgifta (momsen) for friviljug arbeid, noko som mellom anna skulle innebere at eit lag kunne få momsfrítak for bygging av eit idrettsanlegg, slik ein kommune ville fått. Men så langt er det ingen utsikter til endring. I tillegg er kompensasjonen for inntektene mange organisasjonar tidlegare hadde på speleautomater mikroskopisk.

Venstre krev at regjeringa no gjer fortgang med arbeidet for momsfrítak for arbeid i friviljuge organisasjonar. Den offentlege støtta til kulturarbeid av ulike slag må aukast, og i langt større grad desentraliserast til lokalt nivå. Ein langt større del av støtta må òg kome som fast støtte, ikkje berre som støtte til einskilde og kortvarige prosjekt.

Venstre vil:

- Heve grensa for å betale arbeidsgjevaravgift
- Setje i gong eit arbeid med sikte på fullt momsfrítak for friviljuge organisasjonar

1 **Forslag nr. 28**
2 **Forslagsstiller: Bergen Venstre**

3
4
5 **Regjeringen må ta rettighetene til prostituerte på alvor**
6

7 Venstre ønsker at kvinner og menn med prostitusjonserfaring skal få reelle muligheter til å skaffe
8 seg alternative inntekter enn prostitusjonsinntekten, og krever derfor at Regjeringen skal forplikte
9 seg til en målrettet rehabilitering over tid.

10
11 Venstre er også bekymret over situasjonen i den delen av prostitusjonsmiljøet som med den nye
12 loven har gått under jorden. Det er grunn til å tro at rettsikkerhetssituasjonen i miljøet er svekket,
13 blant annet fordi det for mange prostituerte nå er vanskeligere å ta kontakt med politi dersom de
14 blir utsatt for vold og andre krenkelser som har sammenheng med prostitusjonsaktiviteten.

15
16 Venstre krever derfor at Regjeringen setter politiresurser på dette, slik at vårt samfunn unngår
17 at prostitusjonsmiljøene blir en frison for voldtekt, overfall, ran og andre krenkelser.

18
19 Situasjonen til offer for menneskehandel må også bedres. Det er ikke nok slik som i dag at de
20 blir tilbudt en refleksjonsperiode og en usikker mulighet til varig opphold i forbindelse med
21 vitnestatus. Det å anmelde er i seg selv en risiko, for den som anmelder, og i mange tilfeller,
22 dens familie.

23 De som anmelder slike forhold, bør derfor tilbys varig opphold i Norge, selv om det ikke blir
24 rettssak og dom. Venstre mener dette er viktig for å sikkerheten til de som anmelder, samt at
25 man på denne måten kan unngå at Norge blir en frison for organisert kriminalitet.
26

1 **Forslag nr. 29**
2 **Forslagsstiller: Bergen Venstre**

3
4
5 **Venstre krever kvalitet og fleksibilitet i barnhagen**
6

7 I stortingsperioden vil Venstre vektlegge en utvikling av kvaliteten i barnehagene, samt øke
8 andelen førskolelærere i barnehagen. Avedlingsleder må være pedagogisk og administrativt
9 kvalifisert til å lede barnehager. Venstre vil tilby lederopplæring tilsvarende skolelederutdanning
10 (masterprogram) for barnehageledere. I tillegg vil Venstre arbeide for å tilby
11 fagarbeiderutdanning til assistenter i barnehagen.

12
13 Venstre vil arbeide for å bedre overganger mellom barnehager og skoler. Venstre ønsker derfor
14 kartlegging av barnehagebarns språk som grunnlag for spesialpedagogisk hjelp i barneskolen.

15
16 Derfor vil Venstre:

- 17 • At barnehagen skal være et fullt forsvarlig tilbud som rommer lek, læring, kreativitet og hvile.
- 18 • Tillate flere barnehager med fleksible åpningstider kombinert med regler om maksimal
19 oppholdstid.
- 20 • Øke den faglige kvaliteten i norske barnehager
- 21 • Bedre overgangene mellom barnehage og skole

22
23
24

1 **Forslag nr. 30**
2 **Forslagsstiller: Bergen Venstre**

3
4
5 **Kulturminnefondet må omorganiseres**

6
7 Kulturminnefondet fungerer ikke hensiktsmessig i dag og ordningen må omorganiseres. Fondet
8 kan styrkes ved at midlene økes og fordeles gjennom regionale folkevalgte organer. Ved
9 fredning av bygg og anlegg skal det etableres en langsiktig avtale mellom staten og eier om den
10 økonomiske og antikvariske plikter og rettigheter.
11

Forslag nr. 31**Forslagsstiller: Buskerud Venstre****Smart energibruk!**

Venstre vil bruke rett energi på rett plass og krever at Norge følger opp sine klimaforpliktelser med konkrete tiltak. Fornuftig valg av energikvalitet kan bidra til å møte disse kravene.

Lavverdi energi, som varme, bør fortrinnsvis brukes til oppvarming, mens elektrisitet bør spares til formål der høyverdi energi er nødvendig. I dag har de fleste norske hjem elektrisitet som oppvarmingskilde. Ny teknisk forskrift til Plan og bygningsloven (TEK) krever at minst 40 prosent av oppvarming nye hus skal komme fra energikilder som fjernvarme, solvarme, varmepumpe eller bioenergi. Venstre mener dette bør økes til minst 70 prosent. Det må også stilles krav til energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse, blant annet bør det gis støtte til installering av sentrale vannbårne varmesystemer. Fossilt brensel bør fases ut raskest mulig. Venstre ønsker å øke støtten ved ombygging fra olje til andre fornybare lavverdi energikilder, også i bolighus.

Høyverdi energi, elektrisitet, bør frigjøres fra områder der lavere energikvalitet kan brukes. Videre må elektrisitet fra bærekraftig fornybar energi erstatte fossilt brensel i transportsektoren og ved elektrifisering av petroleumssektoren. Miljøforsvarlig og fornybar elektrisitet må bygges ut, først og fremst for eksport. Venstre ønsker å følge tiltakene i Energi- og klimaplanen til Norge i 2020 (som er utarbeidet av BI, SINTEF og EBL).

Venstre ser behovet for økt kompetanse på energiområdet og vil ha bedre energiforståelse og energiregnskap inn i barnehage og i alle skoletrinn. Venstre ønsker å utvide ordningen med tilleggspoeng for de som velger realfag i videregående skole for å motivere til utdanning av flere grønne teknologer.

1 **Forslag nr. 32**2 **Forslagsstiller: Liberale Studentar**5 **Personvern også for de yngste!**

7 *Intet barn skal utsettes for vilkårlig eller ulovlig innblanding i hans eller hennes privatliv, familie,*
 8 *hjem eller korrespondanse og heller ikke for ulovlige angrep mot hans eller hennes ære eller*
 9 *omdømme.*

10 FNs barnekonvensjon art. 16

12 Barn og unge er de mest aktive brukerne av nye kommunikasjonskanaler slik som blogger,
 13 sosiale nettsamfunn, meldingstjenester og mobiltefontjenester, og er ofte først ute med å
 14 prøve ny teknologi. For mange barn og unge er det viktig å delta på de digitale sosiale
 15 arenaene, da disse fungerer som viktige møteplasser der man får uttrykke seg, dannet
 16 vennskap og utforsket verden rundt seg.

18 Noen ser på denne utviklingen som bekymringsverdig og er opptatt av at barn og unge må
 19 overvåkes eller i det minste holdes under oppsyn når de sosialiserer på nett eller mobilt. Det er
 20 ikke uvanlig at foreldre utøver innsyn i mobilbruk, f.eks. ved å sjekke meldingene som har blitt
 21 sendt fra mobiltelefonen eller samtaleloggene, eller internettbruk, gjennom logging av tastetrykk
 22 og besøkte nettstedet på barnas PCer.

24 Dette er også et voksende problem i skolen der man nå tar i bruk kameraovervåking, digitale
 25 læringsplattformer og programvare på skole-PCer som muliggjør en omfattende overvåking av
 26 barn og unges hverdag. Flere lærere og foreldre er besnæret av tanken om en kontinuerlig
 27 overvåking av barns gjøremål, tilstedeværelse og prestasjoner på skolen og i hjemmet. Et
 28 eksempel fra utlandet er en skole i Doncaster i England som overvåket barna ved å sy inn
 29 radiobrikker i skoleuniformene deres, slik at man kunne overvåke hvor de befant seg til en hver
 30 tid.

32 Venstre tar avstand fra en samfunnsutvikling der barnas behov for integritet og personvern
 33 krenkes urettmessig, og at dette foregår uten hensyn til forholdsmessigheten mellom alvor
 34 inngrepet i deres hverdag sett opp mot nytteeffekten. Barn og unge har rett til et grunnleggende
 35 personvern på lik linje med voksne, og det skal finnes klare skranker for når både myndigheter
 36 og foreldre kan gripe inn i deres privatliv på en krenkende og uforholdsmessig måte. Når barn
 37 vokser opp med et virkelighetsbilde som sier at inngrep i deres hverdag er dagligdags og ukritisk
 38 akseptert, undergraver dette deres muligheter til å utvikle seg som kritisk tenkende
 39 samfunnsborgere og gir dem en uheldig ballast videre i livet når de selv i framtiden skal delta i
 40 vårt demokrati som velgere og foreldre.

42 I 2009 ferier man at det er 20 år siden Barnekonvensjonen ble vedtatt av FN's generalforsamling.
 43 Det er derfor viktig å benytte denne anledningen til å framheve barns rett til vern om sitt privatliv
 44 slik den er hjemlet i konvensjonens artikkel 16. Venstre ønsker at det norske lovverket skal
 45 tydeliggjøre denne retten på en sterkere måte enn i dag og at digitale verktøy i skolen må sikres
 46 med personvernforebyggende tiltak, i tråd med det Personvernkommissjonen har foreslått i sin
 47 utredning. Barn og unge må få anledningen til å fritt ytre seg, sosialisere og utvikle seg som
 48 mennesker uten frykt for urettmessig og inngripende overvåking.

Forslag nr. 33**Forslagsstiller: Siri Engesæth****Norges klimamål er ikke forenelige med Statoil formålsparagraf.**

Norge er verdens tredje største eksportør av gass, den fjerde største på olje. Venstre mener Norge må fri seg fra direkte eierskap i selskap som gjør at vi ikke kan tenke og handle fritt på hvordan vi skal begrense klimaendringene og stoppe temperaturstigningen. Venstre mener derfor det er på tide å vurdere statens eierandeler i Statoil.

Venstre vil at Norge i neste stortingsperiode skal ta de avgjørende stegene fra å være en fossilnasjon til å bli et samfunn basert på fornybar energi. Millioner av mennesker vil bli miljøflyktninger dersom ikke utslippene av klimagasser reduseres kraftig. Det er nødvendig med sterkere internasjonale avtaler som inkluderer alle land, og der industrilandene også forplikter seg til konkrete reduksjoner i eget land. Norges forpliktelse i Kyoto-avtalen var å redusere norske utslipp av klimagasser med en prosent fra 1990-nivået. I stedet har våre utslipp økt med 9 %.

Det må hardere lut til enn å ønske forbud mot bensinbiler.

Venstre vil at Norge skal være en pådriver i arbeidet med å forhindre at den globale temperaturen stiger med mer enn 2°C. Venstre tror Norges klimaarbeid blir vanskeliggjort av vårt eierskap i selskaper som Aker og Statoil. Staten som eier blir bundet opp av sterke særinteresser og blander roller som eier, utformer av rammevilkår og kontrollør. Det som er bra for de store statlig eide selskapene, er ikke nødvendigvis bra for Norge. Det kan være et direkte hinder for en framtidsrettet næringspolitikk. Vi må gradvis redusere utvinning av olje og gass til fordel for en stadige sterkere satsing på fornybar energi. Slik sikrer vi at Norge opprettholder sin velstand og vår posisjon som energinasjon også i en ny, fossilfri tidsalder.

Norge må jobbe for et globalt tak for klimagassutslipp, men i mellomtiden må vi kutte nasjonalt. Våre sentrale ministere innen området må slippe å sitte og sjonglere tunge eierinteresser i olje- og gass produksjon med de politiske forpliktende klimamålsetningene.

Norge har vært svært dyktig i vår forvaltning av det sorte gull, og velstandsveksten basert på petroleumsindustrien har vært formidabel.

Venstre vil representere de deler av det norske folk som ønsker at Norge skal ha en aktiv rolle for å redusere klimautslipp, og vi erkjenner at staten ikke kan styre et børsnotert selskap. En naturlig konsekvens av dette er å selge seg ned i Statoil. Selv om Statoil har fått instruks fra eier om å forandre formålsparagrafen til å gjelde også fornybar energi, er det likevel Statoils forpliktelse som børsnotert selskap å investere der selskapet får maks avkastning per investerte krone. Det er ikke i fornybar energi, men i de største olje- og gass prosjektene.

Venstre sier ikke at vi skal slutte å produsere olje- og gass i Norge. Vi sier imidlertid at vi skal slippe til alle selskaper på likt grunnlag. Norske borgere vil fortsatt nyte godt av skatteinntektene på 84 % av alt overskudd. I tillegg vil vi fremdeles ha store eierinteresser gjennom Petoro, for ikke å snakke om statsforetaket Gassnova som skal inn med store investeringer i CO2-utskilling og håndtering.

1 Bakgrunn:

2
3 The Economist skrev 22. januar: "Home to a green-minded people and government, Norway
4 exports the dirty stuff to the rest of the world. The result is a contradiction."
5

6 For Venstre er det viktig at Norge som stat ikke først og fremst blir kjent som et land som
7 eksporterer petroleumsvirksomhet. Statoil er et børsnotert selskap. Dette legger begrensninger
8 på hvordan vårt eierskap kan utøves. Skulle Norge ønske å begrense aktiviteten til Statoil i
9 spesielt sårbare områder eller stater som ikke overholder menneskerettighetene, er dette noe
10 man selv ikke med et aktivt eierskap kan gjøre uten at dette blir bestemt på styrenivå i selskapet
11 og formidlet til hele markedet samtidig. Plikten til å melde børssensitiv informasjon, og derunder
12 eventuelle statlige retningslinjer til selskaper, må gå til hele markedet samtidig. Hvis det er
13 ønskelig å styre Statoils aktivitet vekk fra enkelte prosjekter, må selskapsformen endres. Et
14 sterkt statlig eierskap ble etablert for å heve grunnrenta i Norge. I dag går Statoils investeringer i
15 stor grad ut av landet, og begrunnelsen for eierskapet er dermed ikke lenger like sterk. Venstre
16 ser at dette er utfordrende og vil i Stortingsperioden søke å belyse og komme til inngrep med
17 utfordringen vår dobbelthet i politikk og petroleumsinvesteringer innebærer.
18

19 Klimakvoter eller ikke er et vanskelig spørsmål. CO2-avgiften vi har hatt har ikke forhindret at
20 utslippene våre har økt 12 % mens avgiften har vært i kraft. Statoil har vært en foregangsbedrift
21 når det gjelder å redusere faking, og selskapets arbeid i dag med for eksempel off-shore
22 vindmøller og biodrivstoff er bra. Statoil vil være en svært sentral aktør på fornybar energi i
23 Norge i fremtiden. Venstre mener imidlertid at de må være det på samme grunnlag som alle
24 andre selskap, og som sådan kunne få støtte til prosjekter akkurat som i dag.
25

26 Vi har en finanskriser og store statlige penger settes inn i økonomien. Venstre vil benytte denne
27 sjansen til å få fart i den underskog av svært kompetente selskaper vi har i Norge innen
28 miljøteknologi, fornybar energi, transport og energieffektivisering. Venstre mener det er på tide å
29 slippe til denne underskogen av energi og teknologi selskaper i Norge, selskaper som trenger litt
30 lavere avkastning per krone enn den forventningen Statoil må innfri og som derfor kan investere
31 på litt lengre sikt og i litt mer modig teknologi. Verdiskapingspotensialet her er svært stort.
32

33 Venstre vil verne om sårbare gyte- og oppvekstområder for fisk som må være en varig, fornybar
34 ressurs. Vi mener dette er mulig samtidig som vi har verdiskaping i petroleums- og energi
35 sektoren, men da kan ikke borgernes penger, og ministernes lojalitet, være bundet opp i
36 interesser som krever innpass i korallrevet utenfor Røst, i Sularevet og andre spesielt sårbare og
37 biologisk produktive områder.
38
39
40

Forslag nr. 34**Forslagsstiller: Rogaland Venstre****Nord-Jæren må få sin bybane**

Venstres Landsmøte beklager at Nasjonal transportplan (NTP) ikke i sterk nok grad prioriterer konkrete tiltak som kan løfte trafikk fra privatbil til andre transportformer i storbyområdene. Det er sterkt beklagelig at ikke regjeringen makter å prioritere tiltak som møter klimautfordringen.

Storbyområdet Sandnes-Stavanger vokser kraftig. Skinnegående bybane det viktigste tiltaket som kan løse trafikkavviklingen mellom bolig – og næringsarealer på en miljøvennlig og framtidsrettet måte. Bybanen flytter trafikk fra privatbil til kollektiv. Bybanen vil lette trykket på veinettet og bedre framkommeligheten for nytte- og gjennomgangstrafikken. Bybanen er det eneste tiltaket som kan bidra til å nå målsettingene om reduserte klimagassutslipp fra transportsektoren.

Bybaneplanene er så langt neglisjert av regjeringen. En lokal henvendelse om spleiselag for planlegging har aldri regjeringen besvart. I sitt forslag til NTP har regjeringen fraskrevet seg medansvar for prosjektet. Denne negative holdningen står i sterk kontrast til det lokale engasjementet for å få til klimapolitisk endring.

Byene Stavanger og Sandnes har sluttet seg til prosjektet Framtidens byer og legger opp til å kutte de lokale klimagassutslippene med 20 prosent innen 2020. Å redusere utslippene fra biltrafikken vil sammen med en gjennomtenkt arealpolitikk være det viktigste for å nå dette målet.

Venstre har bidratt til bedret kollektivtransport i både Oslo og Bergen. Bybaneutbyggingen i Bergen realiseres på grunn av direkte statlig medvirkning som Venstre sikret fra regjeringsposisjon. Klimautfordringen er så alvorlig at storbyer som selv ønsker å prioritere miljøvennlig transport, slik situasjonen er i Stavanger, må få statlig støtte til det.

Venstre gir sin støtte til bybaneutbygging på Nord-Jæren og vil arbeide for at dette samferdselstiltaket tas inn som forpliktende tiltak i første planperiode av NTP. Det er nødvendig at staten forplikter seg slik lokale myndigheter allerede har gjort.

Forslag nr. 35**Forslagsstiller: Akershus Venstre****Venstre vil styrke det offentlige helsevesenet**

Både helsekøene og utgiftene øker. Venstre ønsker et robust og effektivt offentlig helsevesen der pasientene er trygge, og hvor de ansatte trives.

Helsepersonell skal bruke tiden sin på pasienter, ikke på skjemaveldet.

Offentlige sykehus er i dag tungroddede system der de ansatte arbeider hardt, og likevel er ineffektive.

Dette krever at helsemyndighetene tenker nytt.

Sykehusene må avlastes for oppgaver andre kan gjøre enklere og billigere.

Venstre mener at private spesialister i større grad kan utføre enkelte behandlingsprosedyrer der prisen er den samme eller lavere, forutsatt at kvaliteten er den samme. Sykehusene avlastes til å kunne bruke tid på alvorlig syke mennesker.

Spesialisthelsetjenesten skal utrede pasienter med spesielle og sjeldne lidelser. Det innebærer at de må ha et tilstrekkelig pasientgrunnlag til å få nødvendig erfaring og kompetanse.

Det viktigste er å unngå at sykdom oppstår og forverres.

- Primærhelsetjenesten må styrkes. Forsterkede institusjoner ikommunene kan avlaste sykehusene, og pasientene får behandling i sitt nærmiljø med bedre muligheter for oppfølging.
- Fastlegens funksjon må evalueres. Fastlegens fremste oppgave må være å forebygge sykdom og oppdage sykdom tidlig, Da må fastlegen kjenne sine pasienter, ikke ha flest mulig navn på sin liste.

Venstre ønsker at behandling og pleie må gis på laveste effektive omsorgsnivå. Dette vil avlaste offentlig helsevesen og sette det i stand til å konsentrere seg om de sammensatte og kompliserte tjenester den skal utføre.

Forslag nr. 36**Forslagsstiller: Dag Vige og Stein Inge Dahn****Verdens mest miljøvennlige transportmiddel**

Det er behov for å revidere trafikkreglene som gjelder for syklende. Regelverket er i dag er uklart, og det nedprioriterer fremkommeligheten for de som velger sykkel som transportmiddel.

Sykler du på sykkelvei, har du i dag vikeplikt for all trafikk på kryssende veier. Det hindrer effektiviteten for sykkeltransporten. Hovedfartsårer for sykkeltrafikk bør tilrettelegges slik at syklistene har forkjørsrett, slik det er i Danmark og Tyskland.

Gående og syklende er to ulike trafikkantgrupper. I byområder må det lages egne traseer for syklende. Det må tilrettelegges for sykkeltrafikk i bymiljøer for å øke fremkommeligheten.

Skilting og merking av sykkelveier og sykkelfelt blir ofte nedprioritert og fører til uklarheter i trafikkbildet. En oppgradering er et viktig signal om at samfunnet ønsker at folk bruker sykkel, og det øker trafiksikkerheten.

Ved utbygging av sykkelparkeringsanlegg i tilknytning til kollektivårer, øker bruken av kollektivtransport.

Det er et stort potensial for økt bruk av sykkel. Over 40 % av alle enkeltreiser med bil er på under 5 kilometer. I følge Transportøkonomisk institutt er den samfunnsøkonomiske nytten av et sammenhengende gang- og sykkelveinett trolig fire-fem ganger større enn kostnadene, og har høyere lønnsomhet enn de fleste veiprosjekter.

Sykelbruk er godt for miljøet. Det bedrer folkehelsen. Det bidrar til økt fremkommelighet i byområder. Og ikke minst gir bruk av sykkel stor individuell frihet for den som ønsker et rimelig og effektivt transportmiddel.

1 **Forslag nr. 37**2 **Forslagsstiller: Oslo Venstre**5 **Veien ut av krisen: - Sats på nyskaping og nye arbeidsplasser**

7 Den økonomiske krisen rammer norsk næringsliv hardt. En rekke bedrifter må i disse dager
8 redusere bemanningen, utsette investeringer eller rett og slett legge ned virksomheten. Det er
9 vanskelig selv for solide bedrifter å få tilgang på nødvendig kapital for å kunne drive videre.
10 Spesielt rammer dette de små- og mellomstore bedriftene.

12 Venstre mener en rekke tiltak må settes inn for å skape ny giv i næringslivet, sikre at solide
13 bedrifter kan fortsette driften og legge til rette for nyskaping og nye arbeidsplasser:

15 Bedre rammebetingelser:

- 16 • Sikre at kapitalmarkedene fungerer slik at bedriftene får tilgang på nødvendig kapital
- 17 • Reversere innstrammingene i formueskatt og arveavgift
- 18 • Fjerne arveavgiften i neste Stortingsperiode
- 19 • Fjerne formueskatten gjennom økte bunnfradag og redusert verdsettelse av aksjer
- 20 • Gjøre høyere avskrivningssatser permanent
- 21 • Fjerne taket i skattekredittordningen (tilbakeføring av underskudd)
- 22 • Etablere et konjunkturfond slik at overskuddsskatt kan utsettes
- 23 • Øke lærlingtilskuddet
- 24 • Åpne for enklere bruk av midlertidige ansettelse

26 Forskning og utvikling:

- 27 • Reversere innstrammingene i SkatteFUNN-ordningen og heve beløpsgrensene
- 28 • Gjøre SkatteFUNN mer gunstig for forskningsintensive unge bedrifter (FUB)
- 29 • Øke rammen til brukerstyrt innovasjonsarena (BIA)
- 30 • Åpne for direkte utgiftsføring av FoU-utgifter

32 Regelforenkling:

- 33 • Redusere de administrative byrdene for næringslivet med 25 pst innen 2013 (som for mange
34 land i EU).
- 35 • Beregne konsekvensene for næringslivet før nye regler innføres
- 36 • Fjerne revisjonsplikt for små selskaper (omsetning under 5 mill kr)
- 37 • Flytte selskapslovingen og regnskapslovgivningen til Nærings- og handelsdepartementet
- 38 • Redusere oppbevaringstiden for regnskapsmateriale
- 39 • Fjerne kapitalkravet for AS'er
- 40 • Forenkle kravene i aksjeloven

42 Bedre konkurranse:

- 43 • Styrke tilsynenes selvstendighet
- 44 • La Konkurransetilsynet føre tilsyn med offentlige anskaffelser
- 45 • Forenklet kunngjøringsplikt for offentlige anskaffelser under 500 000 kr –
- 46 • Økt bruk av offentlig- privat samarbeid – OPS

1 **Forslag nr. 38**2 **Forslagsstiller: Oslo Venstre**5 **På tide å handle i rusomsorgen**

7 Venstre mener det er på tide å handle i rusomsorgen. Det har vært nok venting på utvalg og
8 seminarer, vi må gjøre mer av det vi vet virker – og vi må prøve ut behandlingsformer og
9 skadereduserende tiltak som har virket i andre sammenlignbare land. Venstre ønsker å få satt
10 pasienten tilbake i sentrum, det er synet på hele menneskets livssituasjon som skal være
11 tilnærmingen i ruspolitikken.

13 Forebygging

14 Venstre mener det er behov for ytterligere kunnskap om hva som forårsaker avhengighet.
15 Likevel er noen risikofaktorer kjent, forebyggende arbeid bør settes inn direkte mot disse. Det er
16 avgjørende å styrke det psykiske helsetilbudet for befolkningen. Det er viktig å bedre ettervernet
17 til barn og unge som har vært under oppfølging av barnevernet. Vi må styrke kunnskapen om
18 virkningen på barn av rusavhengige foreldre, og gi disse trygge og gode rollemodeller.
19 Overgrepsofre må bli klar over mulige senskader og sikres psykologisk hjelp.

21 Skadereduksjon

22 Mennesker som lever med en avhengighet skal sikres mulighet til et verdig liv. Venstre mener
23 alle har krav på skikkelig helsehjelp, tak over hodet og tilgang på mat. Kommuner som ønsker å
24 tilby lavterskeloppfølging slik som sprøyterom skal sikres mulighet til det. Det er viktig at
25 lavterskeltilbudene bygges opp slik at de er trygge å oppsøke, men at det alltid er informasjon og
26 hjelp tilgjengelig for dem som ønsker seg ut av avhengigheten.

28 Behandling

29 Venstre ønsker en styrket innsats på all rusbehandling. Vi ønsker en forsterket innsats på rusfrie
30 behandlingsoalternativer og vi ønsker en avbyråkratisering og humanisering av
31 legemiddellassistert behandling. Det må være tilgjengeligheten til behandler og pasientens behov
32 som styrer, ikke regler og moralisme. Derfor ønsker Venstre å fjerne aldersgrensen for LAR,
33 derfor ønsker vi å gi fastlegen mulighet til å foreskrive subutex og derfor ønsker vi at det skal
34 innføres forsøk med heroinassistert behandling for heroinavhengige som har forsøkt og
35 mislyktes med behandling med andre legemidler. Venstre ønsker at man skal få hjelp når man
36 trenger det, kører i rusomsorgen er uverdigg. Vi vil innføre en 24 timers behandlingssgaranti etter
37 avrusing. Oppfølgingen av personer som er i en eller annen form for rehabilitering må styrkes
38 betraktelig, det er hele livet som skal bygges opp igjen, ikke bare avhengigheten som skal
39 kureres. Alle bør ha på plass ettervern før behandling er avsluttet. Kravet til samarbeid mellom
40 stat og kommune må tydeliggjøres, det er menneskets behov som er viktig, ingen skal være
41 kasteballer i systemet.

43 Ettervern

44 Har du gjennomgått behandling for en avhengighet bør du sikres en fair sjanse til å lykkes i
45 etterkant. Individuelle planer med ansvarsgrupper og klar oppgavefordeling mellom ulike
46 offentlige oppfølgingsinstanser er vesentlig for å lykkes. Venstre vil sikre at skolegang,
47 yrkesopplæring, familierapi, botrening og booppfølging er på plass i årene etter et avsluttet
48 behandlingssopplegg.

50 Politikk er å ville. Rus og avhengighet er utfordringer som ikke løses med ekspertgrupper alene.
51 Venstre vil alltid søke mer kunnskap, og støtter opp om etiske og sosiale debatter, også på dette
52 feltet. Men vi kan ikke vente på at kommisjoner skal bli ferdige- vi må tørre å handle i dag.

1 **Forslag nr. 39**2 **Forslagsstiller: Oslo Venstre**

3

4

5 **En god oppvekst er nøkkelen til integrering**

6

7 Språk er en nøkkel til integreringen. Barnehagen, skolen og SFO er de viktigste
8 integreringsarenaene for barn. Alle som trenger ekstra norsktrening bør tilbys gratis kjernetid i
9 barnehagen, uavhengig av bosted. Venstre er kritisk til et for sterkt fokus på
10 morsmålsopplæring, og mener at norskopplæringen må prioriteres. Skolen har en forpliktelse til
11 å lære elevene norsk, som er en av de viktigste faktorene for elevens muligheter videre. Det bør
12 satses på intensiv norskopplæring etter behov.

13

14 Venstre vil i tillegg fremheve de positive fordelene med at unge mennesker lærer flere språk,
15 også morsmål. Flere språk er et pluss i arbeidsmarkedet, og også en fordel når det blant annet
16 blir flere eldre innvandrere som trenger en verdig omsorg. Venstre ønsker derfor
17 morsmålsundervisning som 2. språk alternativt til tysk eller fransk på skolen. Det må stilles
18 samme krav til morsmålslærerne om pedagogisk kompetanse som for tysk og fransk lærere,
19 dette for å sikre kvaliteten på undervisningen som tidligere har vært for dårlig.

20

21 Venstre ønsker ikke at det gis fritak fra obligatoriske fag for noen elever (eks: gymnastikk og
22 svømming), men det må signaliseres til skolene at det må finnes løsninger som gir elevene den
23 undervisning de har krav på. Skolen er en av mange identitets dannende arenaer, og
24 mangfolds-bevissthet bør legges inn i lærer utdanningen for å styrke minoritetselevs
25 selvfølelse, og fellesskaps følelse.

26

27 Venstre mener friskoler er et viktig supplement til den offentlige skolen, og friskoler er med på å
28 gi barn og foreldre en større valgfrihet og mulighet. Det kan imidlertid gi en del
29 integreringsutfordringer. For å sikre at elever ved friskoler får den obligatoriske undervisningen
30 de har krav på ifølge lærerplanen, tar Venstre til orde for:

- 31 • Hyppige tilsyn av friskoler,- uanmeldte tilsyn av friskoler,- nøye vurdering av de som skal stå
32 ansvarlig for friskolene for å sikre at de er kjent med lærerplaner og har pedagogisk
33 bakgrunn.
- 34 • Sørge for åpenhet og kontroll av finansiering for å sikre at økonomiske hensyn ikke påvirker
35 skoler til å drive i strid med regelverket.

36

37 Idrett er en integrerende arena som Venstre vil setter fokus på og legge særlig tilrette for.
38 Venstre ser at mange minoritetsjenter og gutter finner sine norske venner, rollemodeller og
39 forbilder på idrettsarenaen, og Venstre vil derfor være med å støtte breddeidretten i dette viktige
40 arbeidet. Venstre vil arbeide for at flere av de frivillige organisasjonene driver målrettet arbeid
41 inn mot minoritetene.

42

43 Det er viktig å møte det bredkulturelle samfunnet med debatt, men Venstre vil alltid kjempe for
44 de universelle menneskerettighetene, og aksepterer ikke brudd på disse hverken i forhold til
45 barns rettigheter, kvinners rettigheter, homofiles rettigheter, og religionsfrihet.

46

Forslag nr. 40**Forslagsstiller: Oslo Venstre****Norge skal ned på Kyotonivå innen 2013**

I St.prp. nr. 49 (2001-2002) "Om samtykke til ratifikasjon av Kyotoprotokollen" forpliktet Norge seg til følgende: Norge vil etter Kyotoprotokollen være forpliktet til å sørge for at de totale klimagassutslippene i forpliktelsesperioden ikke er mer enn 1 prosent høyere enn i 1990, da utslippene var [49,8] millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Norges utslipp skal derfor gjennomsnittlig ikke overstige [50,3] millioner tonn CO₂-ekvivalenter per år i perioden 2008-2012.

Ifølge SSB var Norges klimagassutslipp i 2007 55,1 millioner tonn. Det syntes allerede nå at det er umulig å overholde Norges kyotoforpliktelser der alle kutt tas innenlands, men Venstre mener allikevel at det bør være et mål at Norge skal klare å komme ned på Kyotonivå (50,3 millioner tonn årlig) i løpet av Kyotoperioden.

Derfor vil Venstre:

- Ikke tillate noen nye store CO₂-utslipp i Norge, inkludert offshoreinstallasjoner.
- Kutte minst en million tonn CO₂ i transportsektoren gjennom økt omsetningspåbud på biodrivstoff frem mot 2012, 30 000 kroner i kontanttilskudd til el-bilkjøp, reduksjon av engangsvgiften på flexifuelbiler, nullutslippskjøretøyer i offentlig sektor og i kollektivtrafikken, samt oppfinaniserie Transnova.
- Kutte 400 000 tonn CO₂ gjennom elektrifisering av Mosseturbinen på gassterminalen på Kårstø som en start for å fjerne alle utslippene på terminalen.
- Kutte en million tonn CO₂ fra gasskraftverket på Kårstø gjennom CO₂-fangst og lagring.
- Kutte en million tonn CO₂ fra gasskraftverket på Mongstad gjennom CO₂-fangst og lagring.
- Kutte en halv million tonn CO₂ fra fossil oppvarming gjennom økt tilskudd for skifte til fornybar oppvarming, samt forbud mot fossil oppvarming i nye bygg.
- Kutte 100 000 tonn CO₂ gjennom påbud om biodrivstoff i norske ferjer.
- Kutte en million tonn klimagasser i norsk industri gjennom en forpliktende avtale med industrien.
- Kutte en million tonn CO₂ i offshoreinstallasjoner som skal bygges om, slik som Ekofisk

1 **Forslag nr. 41**2 **Forslagsstiller: Internasjonalt utval**5 **Venstre støtter den internasjonale straffedomstolen: Bashir, Sri Lanka, Gaza**

7 Den internasjonale krigsforbryterdomstolens (ICC) vedtak om å utstede arrestordre for Sudans
8 president Bashir utgjør en milepæl i det internasjonale strafferettsarbeidet knyttet til grove
9 menneskerettighetsbrudd, som krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten. Den
10 norske regjeringen har imidlertid vært uklar i etterkant av utstedelsen av arrestordren, noe som
11 står i motstrid til Norges prinsipielle støtte til domstolen.

13 Venstre tar klart standpunkt i saken mot Bashir. En kan ikke kaste grunnleggende menneske- og
14 strafferettslige prinsipper over bord basert på situasjonsbestemte vanskeligheter drevet frem av
15 regimet i Khartoum. At internt fordrevne og sivilbefolkningen i Darfur for øvrig lider under
16 Khartoums vedvarende, aggressive politikk, sist illustrert ved utkastelsen av humanitære
17 organisasjoner, underbygger bare at verdenssamfunnet ikke lenger kan tolerere Bashir-regimets
18 overgrep mot egen befolkning. Tilsvarende vil fredsavtalen mellom Nord- og Sør-Sudan ha liten
19 verdi dersom overgrepene mot befolkningen i Darfur får lov til å fortsette.

21 På Sri Lanka er 150 000 sivile tamiler fanget i et dødsgrep mellom tamiltigrenes (LTTE)
22 desperate bruk av sivile menn, kvinner og barn som menneskelige skjold og regjeringens
23 angrep, som ikke skiller mellom stridende og sivile. Bare i løpet av årets tre første måneder er
24 over 2300 sivile drept og 6500 såret. Såkalt "sikre soner" angripes av begge parter. Både
25 regjeringen og LTTE har uten tvil gjort seg skyldig i grove brudd på humanitærretten, og etter alt
26 å dømme i krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten.

28 Den israelske regjeringen og Hamas gjorde seg skyldig i tilsvarende overgrep under Gaza-
29 konflikten rundt nyttår, der over 1400 palestinere – hvorav over 900 sivile - ble drept. Hamas er
30 blitt beskyldt for å bruke sivile som menneskelige skjold under de israelske angrepene. Israel
31 beskyldes på sin side for brudd på Geneve-konvensjonene i form av manglende skille mellom
32 stridende og sivile, brudd på regelen om proporsjonalitet gjennom massive luft- og bakkeangrep
33 mot et tett befolket område, bevisste angrep mot sykehus og skoler, og bruk av hvitt fosfor for å
34 terrorisere sivile i Gaza. Samtidig har Israel gjort sitt ytterste for å hindre uavhengige
35 observatører i å dokumentere slike overgrep.

37 Venstres Landsmøte mener Norge må ta klart standpunkt i disse sakene, og krever:

- 39 • At Norge gir eksplisitt og utvetydig støtte til ICC i saken mot Bashir, herunder til at Bashir
40 arresteres. Dette vil være et håndslag til Darfurs befolkning, og et viktig skritt på veien mot en
41 internasjonal rettsorden.
- 43 • At Norge bidrar til styrket internasjonalt press mot Sudans regjering for opphevelse av
44 utkastelsesordren mot humanitære organisasjoner i landet, og for at organisasjonene gis full
45 tilgang til sivilbefolkningen i Darfur.
- 47 • At Sri Lankas regjering og LTTE umiddelbart stanser krigshandlingene og overgrepene mot
48 sivile, og at den norske regjeringen ber FNs Sikkerhetsråd om å henvise situasjonen på Sri
49 Lanka til ICCs aktor for etterforskning av mulige krigsforbrytelser og forbrytelser mot
50 menneskeheten.
- 52 • At den norske regjeringen ber FNs Sikkerhetsråd om å henvise nyttårskonflikten på Gaza-
53 stripen til ICCs aktor for etterforskning av mulige krigsforbrytelser og forbrytelser mot
54 menneskeheten.

1 **Forslag nr. 42**
 2 **Forslagsstiller: Internasjonalt utval**

3
 4
 5 **Voldsspiralen i Afghanistan må stoppes**

6 Venstres landsmøte er, til tross for fremskritt på en del områder, dypt bekymret over at
 7 voldsnivået har økt i Afghanistan etter 7 års krigføring - og at Taliban er på fremmarsj. Venstre
 8 er derfor svært fornøyd med at USAs president, Barack Obama har ryddet veien for en ny
 9 strategi for NATOs engasjement i landet.

10 Alt bør vurderes for å nå målsettingen om å gjøre Afghanistan til en stabil og demokratisk stat
 11 der menneskerettighetene respekteres. Dersom ambisjonsnivået senkes til at man kun skal
 12 forhindre at Afghanistan på nytt blir et fristed for internasjonal terrorisme, kan veien tilbake til
 13 nettopp dette bli kortet ned.

14 Venstre vektlegger det som positivt at USA har konsultert med sine europeiske allierte i
 15 forbindelse med utarbeidelse av den nye strategien. Like viktig blir det å trekke med andre land i
 16 regionen, også Iran, i arbeidet med å stabilisere Afghanistan, og å etablere en kontaktgruppe
 17 med Russland, Kina, India sammen med NATO-landene. Venstre er enig i at problemene i
 18 Afghanistan og Pakistan må ses i sammenheng, herunder bl.a. at al-Qaida forfølges inn i
 19 Pakistan. Dette bør imidlertid ikke gjøres slik at det undergraver Pakistans suverenitet og
 20 destabiliserer landets skjøre statssystem.

21 Venstre støtter opp om å øke den sivile satsingen, fra å forsterke den humanitære innsatsen til å
 22 bygge ut landets infrastruktur. Videre støtter Venstre arbeidet med å styrke den afghanske hær
 23 og politiet for at de på sikt kan ta over hovedansvaret for landets sikkerhet. Venstre er skeptisk til
 24 å bygge ut lokale militærgrupper utenfor myndighetenes kontroll.

25 Venstres landsmøte mener at:

- 26 • Det må legges mer vekt på en politisk løsning. Afghanerne selv bør lede forhandlinger med
 27 opposisjonelle og motstandere av regimet, herunder med moderate elementer i Taliban.
 28 NATO bør bidra til tillitskappende tiltak, forhandlinger og forsoningsprosesser på alle nivå.
- 29 • Den militære og sivile innsatsen må tilpasses arbeidet med å fremme en politisk løsning.
- 30 • Det norske militære bidraget til Afghanistan bør holdes på minst samme nivå som i dag,
 31 mens de operasjonelle begrensningene fjernes. Den sivile innsatsen bør økes.
- 32 • Taktikken "ta, holde og bygge" må sikte inn mot et lavere voldsnivå. Dette krever
 33 tillitsskappende tiltak mellom soldater og sivilbefolkning og økt vektlegging på sivil innsats.
- 34 • Arbeidet med å bygge opp en afghansk sentralmakt må intensiveres med vekt på bygging av
 35 politiske og administrative strukturer, et fungerende rettssystem og sivilt samfunn. Kampen
 36 mot korrupsjon må gis høy prioritet.
- 37 • Afghanere må sikres eierskap til egen utvikling og ikke overstyres av donorer.
- 38 • Det må legges til rette for et fritt valg i august som ikke manipuleres av sittende president
 39 eller overstyres av USA og andre NATO-land. Flest mulig bør delta i valget, også
 40 opposisjonelle og moderate motstandere av regimet i Kabul.
- 41 • UNAMA må gis betydelig større fullmakter for mer effektivt å kunne koordinere den sivile
 42 innsatsen i Afghanistan.
- 43 • Det må foretas en tydelig rolleavklaring mellom på den ene side militær innsats og på den
 44 annen humanitær og øvrig sivil innsats. En hovedoppgave for de militære er å skape rom for
 45 humanitær innsats.

46

Forslag nr. 43**Forslagsstiller: Helge Solum Larsen og Lars-Henrik Paarup Michelsen****Behov for ny velferdsreform – Borgerlønn som garantert minsteinntekt**

En garantert minsteinntekt, borgerlønn, til alle norske statsborgere over 18 år vil være vår tids største gjennomgripende velferdsreform.

Borgerlønn er en radikal sosial og velferdspolitisk endring. Fullt utbygd vil en borgerlønn i tillegg til å gi alle grunnleggende sosial trygghet også sikre kreativt handlingsrom for de samfunnet for en periode ønsker at skal stå utenfor ordinært lønnsarbeid.

Borgerlønn vil modernisere offentlig sektor, gjennom avbyråkratisering og samordning av økonomiske ytelser.

Dagens trygdesystem har mange svakheter. NAV-reformen skulle sørge for at brukeren fikk en skranke inn i systemet. Reformen skulle sikre samordning mellom kommunenes ansvar for sosialhjelp, de statlige trygdekontorene og arbeidsmarkedsetaten, det tidligere aetat.

Erfaringene med NAV viser at hensynet til brukeren ennå ikke står så sentralt som det burde.

Det er fremdeles skott mellom de gamle etatene som går ut over brukerne. Det nylig innførte kvalifiseringsprogrammet favner ikke alle og utøser nytt byråkrati.

Den siste økningen i arbeidsledigheten viste at systemet får problemer når endringer i ledigheten kommer fort. I vinter var det svært mange nyregistrerte ledige som ikke fikk tilgang til de ytelser de hadde krav på. Det er uheørt når det er systemets mangler som skaper slike problemer for enkeltmennesker. Venstre ønsker et trygt velferdsamfunn, med borgerlønn, som gir alle grunnleggende økonomisk sikkerhet.

Mange mennesker oppsøker de offentlige kontorene i svært vanskelige livssituasjoner. Det er beklagelig at ansatte som er utdannet til å hjelpe mennesker i stedet ender opp med en arbeidshverdag som dreier seg om å tolke lover og regler og å behandle søknader. Venstre ønsker et samfunn der mennesker behandles med respekt av offentlige ansatte som praktiserer sin kompetanse om å hjelpe andre.

Fullt utbygd vil en borgerlønn til alle voksne norske borgere også kunne stimulere til utdanning, til økt gründervirksomhet og til et levende kulturliv. Kulturlivet og de frivillige organisasjonene er avhengige av ildsjeler.

Rekrutteringen til høyere utdanning vil bedres og det vil bli likere mulighet til å ta lang utdanning. Borgerlønn vil kunne sikre livslang læring og utdanning. Ordningen kan hjelpe til med å muliggjøre påfyll av kompetanse og etterutdanning for flere grupper arbeidstakere.

Det norske samfunnet er avhengig av mennesker med kompetanse som vil skape ny næringsaktivitet. Mange ønsker å starte egne bedrifter. Det er en risiko, for egen person og for nær familie, som skremmer mange bort fra en tilværelse som gründer. Borgerlønn kan bli et effektivt virkemiddel for vitalisering av norsk næringsliv.

I første omgang vil Venstre at borgerlønn innføres ovenfor mottaker av sosialhjelp. Ordningen skal bygges ut slik at den til slutt tilfaller alle norske statsborgere over 18 år.

Venstres store velferdsreform; borgerlønn, handler om å sette mennesket i sentrum. Borgerlønn er å tro på mennesker og at alle kan bidra godt og positivt. Framtidens velferdssamfunn må ha ordninger som skaper trygghet og verdighet, og som samtidig medfører forenkling.

1 **Forslag nr. 44**

2 **Forslagsstillere: Dag Vige, Stein Inge Dahn, Ingvild Thorsvik, Emil Pedersen, Solveig**
3 **Nilsen og Arild Berge**

4

5

6 **Vern Skagerak!**

7

8 Venstre er mot oljeboring nær kysten av Sørlandet. Fremdeles er ingen fullstendig garantert
9 mot oljeutslipp. Det viser erfaringer fra de siste par år. I Skagerak blåser det mye sydlige og
10 sydvestlige vinder, noe som i løpet av få timer vil gi en tilgrising av skjærgården dersom uhellet
11 er ute.

12

13 Oljeaktivitet planlegges i områder der noen fiskeslag har sine gyte- og oppvekstområder. Her
14 kan det bli gjort stor skade på bestanden. Den er allerede for noen fiskeslag gjenstand for et
15 betydelig overfiske, for eksempel tobis og torsk. Det må reguleres til slik at en oppnår en
16 bærekraftig utvikling. Men Venstre mener at folk fremdeles må kunne drive med sitt fritidsfiske.
17 Yrkesfisket må også kunne fortsette som før.

18

19 Sørlandet er en populær landsdel å feriere i, både for nordmenn og utlendinger. Det er ikke
20 oljeboringsplattformer turister ønsker å se når de kommer til landsdelen, langt mindre oljesøl i
21 fjæra. Ryktet om slikt spres raskt og vedvarer noen år – med tilsvarende liten tilstrømning av
22 feriefolk. Turistnæringen lider økonomisk under dette.

23

24 En marin verneplan må etter hvert komme til Norge. Nasjonalparker til havs må i framtida kunne
25 bli like vanlige som til lands.

26

27 Venstre setter fisk og rekreasjon foran olje og gass i Skagerak!

28

1 **Forslag nr. 45**
2 **Forslagsstillere: Akershus Venstre**

3
4
5 **Venstre ønsker en grønn NTP**

6
7 Venstre ønsker en offensiv satsing på kollektivtrafikken i byområdene, bybaneløsninger og en
8 mer moderne jernbane i årene fremover.

9
10 Belønningsordningen for kollektivtrafikken som ble innført av Regjeringen Bondevik II har vært
11 en suksess, og har realisert nødvendige miljø - og fremkommelighetstiltak i de største byene
12 våre. Den har også bidratt til oppstart av mange viktige bybaneprosjekter.

13
14 Venstre ønsker en moderne jernbane for fremtiden gjennom forsert utbygging på Intercity
15 strekningene Oslo-Halden, Oslo-Skien og Oslo - Lillehammer. Dette er viktig både for miljøet, og
16 for bosetningen i bynære områder. Samtidig er det viktig å korte ned reisetiden på strekningene
17 Oslo-Bergen og Oslo-Kristiansand og Oslo - Trondheim.

18
19 For å få til dette til så raskt og så billig som mulig må planleggingsperioden reduseres, utvide
20 bruken av konkurranse og anbud, samt tenke synergieffekt av samarbeid mellom de store
21 etatene Statens Veivesen og Jernbaneverket.

22
23 Den rødgrønne regjeringen skryter av sine overføringer til jernbane, men det finnes flere måter å
24 styrke togets konkurransevne på. Anbudsutsettingen av trafikken på Gjøvikbanen har gitt 40
25 prosent flere avganger, flere passasjerer, bedre universell utforming og oppgraderte tog - til
26 samme statlige støtte. Venstre ønsker å satse på å styrke togtilbudet også gjennom økt bruk av
27 konkurranse.
28

Forslag nr. 46**Forslagsstillere: Akershus Venstre****Venstre krever en raskere innføring av det nordiske forsvarssamarbeidet**

Venstre støtter hovedtrekkene i de nordiske landenes utredning om felles sikkerhets- og forsvarssamarbeid, utført av Thorvald Stoltenberg, og spesielt forslaget om at *nordiske regjeringer bør utstede en gjensidig sikkerhetspolitisk solidaritetserklæring der de på en forpliktende måte klargjør hvordan de vil reagere dersom et nordisk land blir utsatt for et ytre angrep eller for utilbørlig press.*

Nordiske land har felles utfordringer sikkerhetsmessig, miljømessig og budsjettmessig.

Norges har en tiltagende utfordring med forvaltning og myndighetsutøvelse i Nord-Atlanteren, Polhavet og Barentshavet, dels med å forvalte et større område enn for noen tiår tilbake, dels gjennom at ismeltingen gjør nye områder tilgjengelige for aktivitet, og dermed også at forventningene til redningstjeneste og myndighetsutøvelse øker.

NATO har utfordringer knyttet til merkostnader når ny teknologi våpensystemer skal tas i bruk, krav til raskere og dermed dyrere utrykninger, og økning av antall medlemsland som hver har mindre finansiell evne til å bære sin del av disse kostnadene.

Sikkerhetssituasjonen har også blitt mer usikker gjennom Russlands bruk av makt i Georgia for å støtte russiske minoriteter i landet. Ikke minst forplanter denne usikkerheten seg til Østersjølandene.

Summen av en øket usikkerhet, økt aktivitet i Nord-områdene og NATOs reduserte evne til å bistå ved mindre alvorlige konflikter innebærer at Norge og de øvrige nordiske landene må være i stand til selv å håndtere slike mindre kriser innenfor rammen av NATO og EUs sikkerhetspolitikk.

Øket ansvar for egen sikkerhet, økte realkostnader ved anskaffelse av nye våpensystemer, samtidig som forsvarsbudsjetter i beste fall holdes stabile, krever samarbeid med flere land. De nordiske landene har felles utfordringer, og kan i fellesskap bidra med løsninger.

Venstre vil signalisere støtte til:

- En gjensidig nordisk sikkerhetsgaranti,
- Effektivisering av støttetjenester til de nordiske forsvar gjennom samarbeid,
- Felles bruk av treningsområder og felles øvelser.
- Gjensidig lån av militært utstyr.

1 Forslag nr. 47**2 Forslagsstillere: Oppland Venstre**

3

4

5 Venstre vil styrke satsingen på bioenergi

6

7 Fornybar energi er fremtiden. Det er politikernes ansvar å legge til rette for at næringslivet
8 ønsker å utvikle renere energi.

9

10 Venstre ønsker at Norge skal gå fra å være basert på fossil energi til å basere seg på fornybar
11 energi. Ett av tiltakene for å få til dette, er å stimulere bioenergisatsingen.

12

13 Norge har store bioenergiressurser i trevirke som i dag ikke utnyttes. Satsing på et mangfold av
14 nye, fornybare energikilder er viktig. For å ta hele landet i bruk, er det viktig å stimulere også
15 mulighetene som i dag, bokstavelig talt, ligger i skogen.

16

17 Derfor vil Venstre:

18

- 19 • Doble bevilgningene i bioenergiprogrammet
- 20 • Øke innsatsen for å utvikle bioenergi basert på skogs- og landbruksavfall, blant annet ved at
21 det gis anledning til å bruke skogavgiftsmidler til tynningshogst
- 22 • Innføre "grønne sertifikater" som sikrer investering i fornybar energi
- 23 • Øke grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering fra 20 til 40 milliarder
- 24 • Redusere grunnrenteskatten på produksjon av bioenergi
- 25 • Opprette fondet Klimatek for å gi økonomisk grunnlag til grundere som vil satse på
26 fremtidens rene energiløsninger.

Forslag nr. 48**Forslagsstillere: Oppland Venstre****Folkevalgt styring av sykehusene**

De offentlige utgiftene til helse i Norge var i 2002 på 135 milliarder. I 2008 hadde dette økt til 217 milliarder. I denne perioden, med 38 prosent utgiftsvekst, har helse-Norge blitt styrt av helseforetak. Oljeinntektene har rett nok økt og Norge har opplevd en offentlig og privat rikdom som aldri før. Men føler folk flest at de har fått et bedre helsetilbud og mer innflytelse?

Venstre vil ha en styring av helsesektoren hvor folk føler seg som medeiere med innflytelse, og ikke plassert på korridoren som tilskuere. Folks stemme må bli hørt og lyttet til, være deltaker i beslutningsprosessen. Et av samfunns viktigste områder må styres av folkevalgte som kan stå til ansvar for sine vedtak.

En mer demokratisk styring av helsesektoren

Skottland er i ferd med å avvikle helseforetaksmodellen de innførte på 1990-tallet. De har innsett at denne modellen ikke fungerer og erstatter den nå med direkte valgte helsestyrer. Norge bør snarest mulig hente inn erfaringer fra den omstillingsprosessen som skjer i Skottland.

Dagens organisering av helseforetakene fører til fravær av folkevalgt styring og for tilfeldig prioritering. Den innsattsstyrte finansieringa dreier virksomheten i retning av å vektlegge de oppgavene som lønner seg økonomisk, i stedet for det som medisinsk sett er viktigst.

Venstre vil at sykehusene skal underlegges demokratisk politisk styring. Foretaksmodellen må avvikles, og styringen av sykehusene må overtas av folkevalgte på nasjonalt og regionalt nivå.

Samhandling mellom sykehus og kommune

Her hjemme har statsrådene Kleppa og Hanssen tatt til orde for å flytte 20 prosent av helseforetaksmidlene, om lag 20 milliarder, fra helseforetakene og til interkommunale foretak. Venstre støtter forslaget om å overføre mer ansvar for helsetjenesten til kommunen og å utvikle det faglige tilbudet på sykehjemmene i framtida. Men dette betinger et nært samarbeid mellom de ulike nivåene i helsetjenesten.

Folkevalgt styring over sykehusene vil gi nærhet til beslutningene og bidra til en samhandling i helsetjenesten som setter pasienten i fokus og ikke de byråkratiske systemene.

1 **DETTE FRÅSEGNET ER KOME INN ETTER FRISTEN.**
2 **DET BETYR AT DET KAN BLI BEHANDLA BERRE DERSOM**
3 **LANDSMØTET VEDTEK DETTE MED 2/3 FLEIRTAL.**

4
5 **Forslag nr. 49**

6 **Forslagsstillere: Finnmark Venstre**
7

8
9 **Forebygg økt rusmisbruk**

10
11 Det er fare for at arbeidsledighet som følge av finanskrisen, kan føre til økt bruk av rusmidler.
12 Denne fare må man være på vakt mot, og det er derfor nødvendig at det snarest iverksettes
13 rusforebyggende tiltak. Venstre krever at regjeringen snarest iverksetter slike tiltak, og samtidig
14 sørger for at det bygges ut tilfredsstillende rehabiliteringsplasser.
15

16 I flere år har helseforetakene bygd ned antall rehabiliteringsplasser for rusmisbrukere for å spare
17 inn penger. Venstre mener at dette er en feilslått prioritering, og at det på sikt faktisk er mer
18 lønnsomt å arbeide for å redusere antallet rusmisbrukere. Rehabilitering vil ha en forebyggende
19 effekt, fordi rekrutteringen vil avta som følge av dette.
20

21 Arbeidsledigheten øker nå betydelig som en konsekvens av den globale finanskrisen vi rammes
22 av. Økt arbeidsledighet gir fare for økt rusmisbruk, og det er av særdeles stor betydning at riktige
23 tiltak settes inn straks. I flere kommuner er andelen rusmisbrukere over 5 % av innbyggertallet.
24 Dette er en svært alvorlig og alarmerende utvikling, som det må endres før det er for sent.
25